

DIRVA

Nr. 144

GRUODIS - DECEMBER 18, 1963

Cleveland, Ohio

ERHARDO VIZITAS JOHNSONUI

ŠIŲ METŲ PABAIGAI NUMATYTAS NAUJO VOKIETIJOS KANCLERIO VIZITAS JAV PREZIDENTUI TURĖTŲ IŠAIŠKINTI DAUGELĮ SUNKIŲ KLAUSIMŲ, BET DĖL ĮVAIRIŲ KLIŲČIŲ GREIČIAUSIAI JIS PASIBAIGS TIK GLAUDESNIO ASMENINIO RYŠIO UŽMEZGIMU.

Nepaprastose aplinkybėse atsiradęs naujas JAV prezidentas Lyndon B. Johnson aukštyn kojom apvertė Vokietijos laikinosios sostinės Bonnos Kalėdų švenčių diplomatinį kalendorių. Per J.F. Kennedžio laidotuves buvo sutarta, kad naujasis Vokietijos kancleris Erhardas ilgesniam pasitarimui Washingtonie prisistatys ateinančių metų sausio 11-12 d.d. Johnsonas tačiau staiga pasiūlė pasimatymą atkelti dar į šį metų pabaigą -- gruodžio 27 ir 28 d.d. ir ne Washington, bet jo farmoje Fredericksburg, Texas. Kadangi prezidento ūkyje nėra daug vietos svečiams, Erhardo palyda turėtų būti visai maža, ne daugiau 6 žmonių.

Toks Johnsono pasiūlymas vokiečius smarkiai nustebino. Jie būtų pagėdavę plačiai išsiaiškinti visą eilę klausimų, kaip tai: Vakarų santarvės ateitį, turint galvoje de Gaulle laikyseną: Berlynas; santykiai su sovietais; NATO atominis laivynas; mitybos tarp JAV ir Europos; NATO prekybiniai santykiai su sovietų bloku ir jų vieningas tvarkymas. Tiems klausimams išsiaiškinti, be abejo, reikalingas gausus žinovų štabas. Washingtonas tačiau nurodė, kad prezidentas tuoj po Naujų Metų turės padaryti daug sprendimų vidaus politikoje ir tam turės paskirti pirmuosius 1964 metų mėnesius. At-

Vytautas Meškauskas

rodo, kad Johnsonas ir nenori padaryti toli einančių sprendimų santykiuose su Vakarų Europa bendrai ir su Vokietija specialiai. Iš dalies todėl, kad vokiečių politiką naujo prezidento atžvilgiu jų užsienių reikalų ministras Schroederis tuoj po J.F. Kennedy laidotuvių taip suformulavo: "mes Johnsonu 100% pasitikime ir duodame jam neribotus įgaliojimus vadovauti Vakarams".

Tačiau nepaisant tokios principinės pažinties daugybė smulkmenų, iš kurių susidaro visi didieji dalykai, reikalauja skubaus nusistatymo ir nuomonių susivienodimo. Vienas iš svarbiausių sprendimų, kurį Erhardas turi padaryti, yra Europos Bendrosios Rinkos likimas. Prancūzai reikalauja tuoju sumažinti vokiečių kviečių kainas, kas sudarytų nemažų sunkumų vokiečių ūkininkams. Dėl to Erhardas atsisakė išpildyti prancūzų reikalavimą, į ką prancūzai graso Bendrosios Rinkos išardymu, kas būtų didelis smūgis Europos ūkiui ir jos susivienijimo idėjai. Tai kancleris Erhardas jau aiškino si su de Gaulle, visai neseniai viešėdamas Paryžiuje. Laikė tos viešnagės prancūzai Erhardą labai pagarbiai priėmė. Pats de

Gaulle nesigailėjo asmeninių komplimentų, ypač dėl jo sužeidimo 1916 m. Vakarų fronte prie Ypern. (Ten artilerijos puskarininkis Erhardas buvo taip sunkiai sužeistas, kad ir dabar šlubuoja). Girdi, aiškino de Gaulle, naujasis kancleris "... savo kraštui tarnavo visomis jėgomis ir tiek, kiek tik žmogus gali pasitarnauti savotėvynei". De Gaulle dar citavo iš Erhardo raštų apie ūkinius klausimus ir vietoje rožių, kuriomis jis pasitikdavo rožių augintoją Adenauerį, dabar visur dominavo Erhardo mėgiamų gvazdikų buketai. Tačiau praktiškos naudos iš to susitikimo, atrodo, kaip ir nebuvo. Nors prancūzai ir aiškino, kad jie niekada neves tokių politikos, kuri verstų vokiečius rinktis tarp Paryžiaus ir Washingtono, tačiau tokia galimybė, mano nuomone, vis daugiau artėja.

Reikia prisiminti, kad eidami su prancūzais į Bendrąją Rinką vokiečiai prisiėmė nemažą našta. Taip, pvz., jie 200 mil. dolerių suma kasmet remia buvusius prancūzų kolonijų ūkį, iš ko naudoja daugiau turį daugiau prancūzai, kurie ten turi senus ryšius, negu vokiečiai. Tačiau kancleris Adenaueris į tai nekreipė didelio dėmesio gerai žinodamas, kad vokiečiai šiaip ar taip pralaimėjo karą ir turi būti nuolaidūs. Užtat jis pro pirštus žiūrėjo į įvairių prancūzų pokštus. Taip, sakysim, vokiečiai savo likerių ir vynuogių degtinės (konjako) pramonę įsigabendavo didelius kiekius sunkaus ispanų ir jugoslavų vyno. Bendrąjai Rinkai įsikūrus prancūzai pareikalavo, kad muilai ispanų ir jugoslavų vynui būtų pakelti 30 kartų. Kai tas buvo padaryta, Prancūzijos vyriausybė patvarkė, kad jos atitinkamas vynos nebūtų gabenamas į užsienius, nes jo trūksta jų pačių pramonei. Kitaip sakant, vokiečių degtinės pramonė turi daugiau mokėti už žaliavą negu anksčiau ir tuo pačiu negali konkuruoti. Pagal susitarimą vokiečiai ir prancūzai gali laisvai vežti vynos į savo kraštus, bet prancūzai pareikalavo, kad vokiečiai savo vyną supilstytų į jų formos butelius, kas, žinoma, reikalauja naujų įsilaidų ir kainų pakeitimo. Tai tik du pavyzdžiai ilgoje litanijoje. Vokiečiams toks smulkus išnaudojimas gerokai nusibodo ir Washingtono - Paryžiaus santykiams pašlijus, jie jau nelabai bijo Bendrosios Rinkos iširimo. Erhardas, kuris neturi tokio sentimentalo katalikiškos Vakarų Europos vienybei, kaip jo pirmtaktas Adenaueris, dabar ir nori išsiaiškinti, kaip kurias kitokias galimybes su

Vasario 16 Gimnazijos "šeštakai" visuomenininkai. Stovi iš kairės: Petras Vėgneris, Andrius Šmitas, Asta Glemžaitė, Regina Tamošaitytė ir A. Gujėnas. Trūksta A. Vitkaus.

V. Alseikos nuotrauka

VASARIO 16 GIMNAZIJOS VISUOMENININKAI

VYT. ALSEIKA

Dirvos korespondentas
V. Vokietijoje

tinka Šileris ir Kleistas. Glemžaitė jau antri metai aktyviai dalyvauja tautinių šokių grupėje.

ATVYKĖS NEMOKĖJO LIETUVIŠKAI NĖ ŽODŽIO.

Kitas šeštokas 16 m. amžiaus Petras Vėgneris, jau čia besimokąs šeštieji metai, pradžioje nemokėjo nė žodžio lietuviškai. Jo motina -- vokiečių, tėvas dirba, namie jie daugiausia kalba vokiškai. O kai atvyko į gimnaziją, lietuviškai išmoko per tre-

jus metus ir dabar jau ne tik kalba, bet laisvai lietuviškai rašo. Įrodymas -- jis vienas "Vis Aukštyn" laikraščio redaktorius. Kaip gi neišmoksi lietuviškai, jei visi mokytojai kalba lietuviškai (be vieno kito vokiečio), pagaliau juk reikia ir stengtis, pabrėžia Vėgneris. Jis priklauso skautams ir evangelikų rateliui, praėjusią vasarą buvo su skautais Grakijoje ir du kartus Norvegijoje. Šiemet tenteko praleisti net penkias savaites. Ne taip seniai dalyvavo ir Bonnoje įvykusiame evangelikų ratelio pabaltiečių susirinkime. Su evangelikais moksleiviais daug dirba (Nukelta į 2 psl.)

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

* PREZIDENTAS L. JOHNSONAS paskyrė JAV Ambasadorių Meksikoj Thomas C. Mann Valstybės departamento sekretoriaus padėjėju Lotynų Amerikos reikalams.

Šiame paskyrimo būdinga tai, kad šiam jautriam postui pasirinkta gyvenimiškai ir reikalus žiūrįs ir prityręs diplomatas, o ne teoretikas.

* JAV KONGRESAS PATVIRTINO labai smarkiai apkarpytą sąmatą užsienio paramai. Nei prezidento Johnsono griežta apeliacija, nei Adlai Stevensonas asista tuo reikalu nieko nepadarė. Kaip tik priešingai, daugelis kongresmanų dar paskutinį momentą stengėsi išnaudoti tos sąmatos apkarpytumui.

* BOLIVIJOS KOMUNISTUOJĄ ANGLIAKASIAI paleido 19 įkaitų, jų tarpe 4 amerikiečius. Derybas su angliakasiais vedė Bolivijos viceprezidentas Lechin, kuris kartu yra ir unių vadas. Vienu metu jis grąšino priversiąs Bolivijos darbininkiją pasekti Kubos pavyzdžiu, tačiau nusileido vyriausybės įspėjimams, kai pamatė, kad kariuomenės koncentracija gali priversti prie kraujo praliejimo.

Už įkaitų paleidimą vyriausybė sutiko išleisti iš kalėjimo 2 komunistų vadaus.

* FORDO FUNDACIJA PASKYRĖ 7,7 mil. dolerių JAV baleto mokykloms. Didžiausią dalį tos Kalėdų dovanos gavo New Yorko baleto mokykla, vadovaujama žinomo choreografo Balanchino.

* SEKRETORIUS DEAN RUSK NATO valstybių užsienių reikalų ministerių konferencijoje pasakė kalbą, kurios metu išryškėjo tolimesnė JAV užsienio politikos raida Sov. Sąjungos atžvilgiu, būtent, jis kvietė "remti ir plėsti taikios koegzistencijos" raidą ir pagelbėti Maskvai atsilaukti jos konflikte su Raud. Kinija. D. Rusk pabrėžė, kad geriau pasirinkti sugyvenimą su taikesne Maskva, nei su ginklus žvanginančiu Pekinu.

Daugelis ministerių reiškė pritarimą prekybinių ryšių su Maskva pagyvinimui. Anglijos min. Butleris begi pareiškė maną, kad geresni santykiai su Pekinu priverstų ir kinus apsigalvoti ir mesti besisivaizdžius kariniais šūkiais. Prancūzija taip pat ieško lankstumo santykiuose su Pekinu.

Pabaigoje D. Rusk vistiek pripažino, kad "taiki koegzistencija" nėra viena iš geriausių priemonių santykiams su Sov. Sąjunga tvarkyti, tuo labiau, kad pasaulis nėra dar atsiekęs tikrumo, pakeičiančio Rytų-Vakarų santykių įtampą.

* JTO, ĮSTOJUS AFRIKOS VALSTYBĖMS KENJAI IR ZANZIBARUI, dabar jau turi 113 narių. Savo darbą JTO pradėjo su 51.

Nenuostabu, kad šiuo metu vyks tančioje JTO sesijoje naujosios Afrikos ir Azijos Valstybės reikalauja sau didesnių teisių svarbiuose komisijose, Saugumo Taryboje ir JTO administraciniuose organuose. Ties jį reikalavimai kol kas pristabdomi Saugumo Taryboje veikiančiąją veto teisę, tačiau komisijų praplėtimas vyksta nesulaikomai, kaip nesulaikomai ir palaipsniui vyksta procesas, kuriame vis didesnę balsą įgauna aktyvi Afrikos valstybių diplomatija.

ŠIANDIEN IR RYTOJ

NATO sesijoje, kuri prasidėjo pirmadienį Paryžiuje, nelaukiama sensacingų diskusijų, bet kai kurie opūs klausimai, ypač kiek tai liečia prekybą su komunistiniu bloku, bus plačiau aptarti.

Šiandien statomas klausimas, ar nereikėtų sušvelninti taisyklės, varžančias prekybą su komunistiniu bloku, kaip to siekia kai kurie Nato nariai, ypač anglai. Šios taisyklės draudžia eksportuoti į Rytus strateginius gaminius.

Visi turbūt prisimena triukšmą dėl plieninių vamzdžių. Tie vamzdžiai laikomi strategine medžiaga. Vakarų Vokietija ir Japonija buvo gavusios užsakymą iš sovietų, bet įsikūsus Amerikai, vamzdžiai nebuvo parduoti. Tuo tarpu anglai pasirodė mažiau skrupulingi ir nepaisė uždraudimo, iššaukus vokiečių ir japonų nepasitenkinimą. Pagaliau, taisyklės draudžia Nato nariams teikti savo klientams Rytuose paskolas. Gi Maskva nori iš Vakarų gauti ilgalaikę paskolą ir anglai su amerikiečiais pasiryžę duoti, nors didžiumą Nato narių tam priešinasi.

Paskutinioje kalboje Chruščiovas davė suprasti, kad Vakarams galės būti atidarytos durys į Rytų rinką, bet jie turėsią pagerinti kreditų davimą. Belgų ministerio Spaako viešnagė Varšuvoje ir jo palankūs pareiškimai dėl sugyvenimo su sovietiniu bloku leidžia manyti, kad Vakaruose vis daugiau atsiranda politikų, palaikančių prekybos plėtojimą su Rytai.

Paskutiniu metu anglų diplomatija pradėjo rodyti didelį aktyvumą ir naujasis užs. reikalų ministras Butleris, po pasimatymo su Vokietijos ministru Schroederiu, ketina susitikti su Gromyko. Jis painformavo sovietų ministrą, kad "smeniškai dalyvaus Genevos nusiginklavimo konferencijoje, jei Gromyko irgi atvyksiąs. Visa tai rodo, kad Londono vyriausybė nori būti motoru naujai mezgamuose Rytų ir Vakarų santykiuose. Po prez. Kennedžio mirties anglų spauda rašė, kad dabar Londonas labiau už Washingtoną yra pasiūšęs atnaujinti nutrauktą Rytų ir Vakarų dialogą. Sakoma, kad Chruščiovas kreipėsi į Anglijos premjerą Home su pasiūlymu pasirašyti nepuolimo sutartį tarp Nato ir Varšuvos sąjungų. Kodėl jis pasirinko savo interpretatoriumi Angliją? Dėl to, kad Anglijos vyriausybė ta kryptimi pasiryžusi eiti.

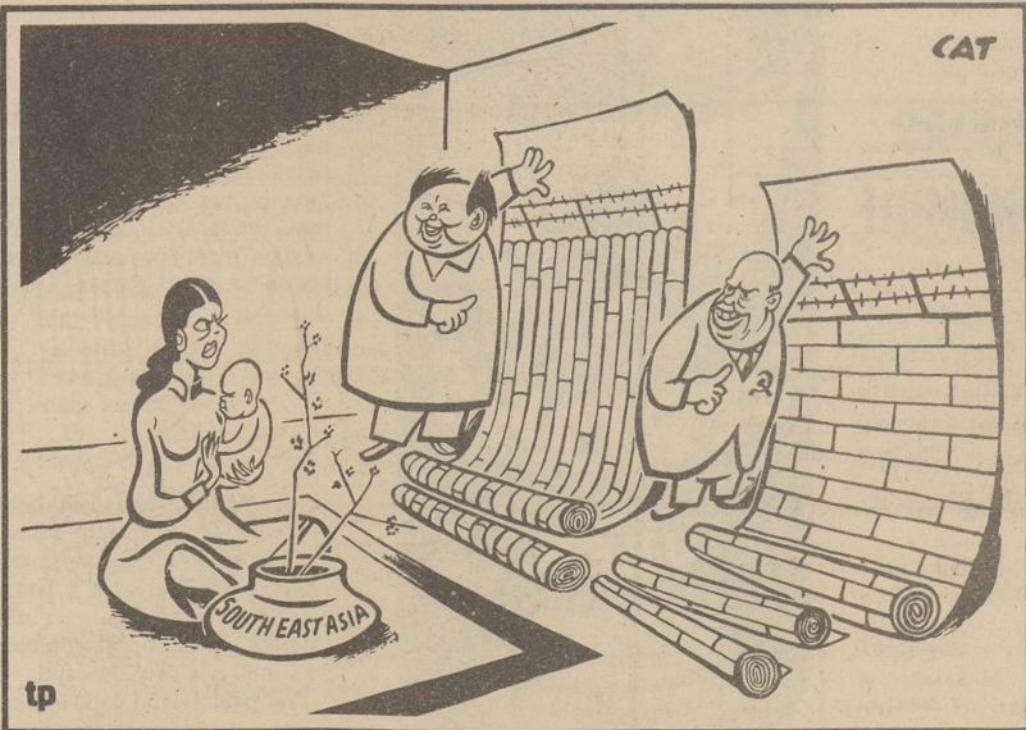
Toks anglų diplomatijos aktyvumas gali sukelti klaidingas viltis Rytuose ir įnešti nereikalingo nerimo Vakaruose.

PALECKIO "ministeris" viešosios tvarkos ir apsaugos reikalams Alfonsas Gailevičius, lankydamasis "broliškioje" Rumunijos respublikoje, Bukarešte buvo apgyvendintas liuksusiniame Lido viešbutyje, kuris rezervuotas išimtinai vakariečiams turistams ir kur kambarys dienai kainuoja 200 lei, būtent tiek, kiek rumunas darbininkas ir per mėnesį neuždirba.

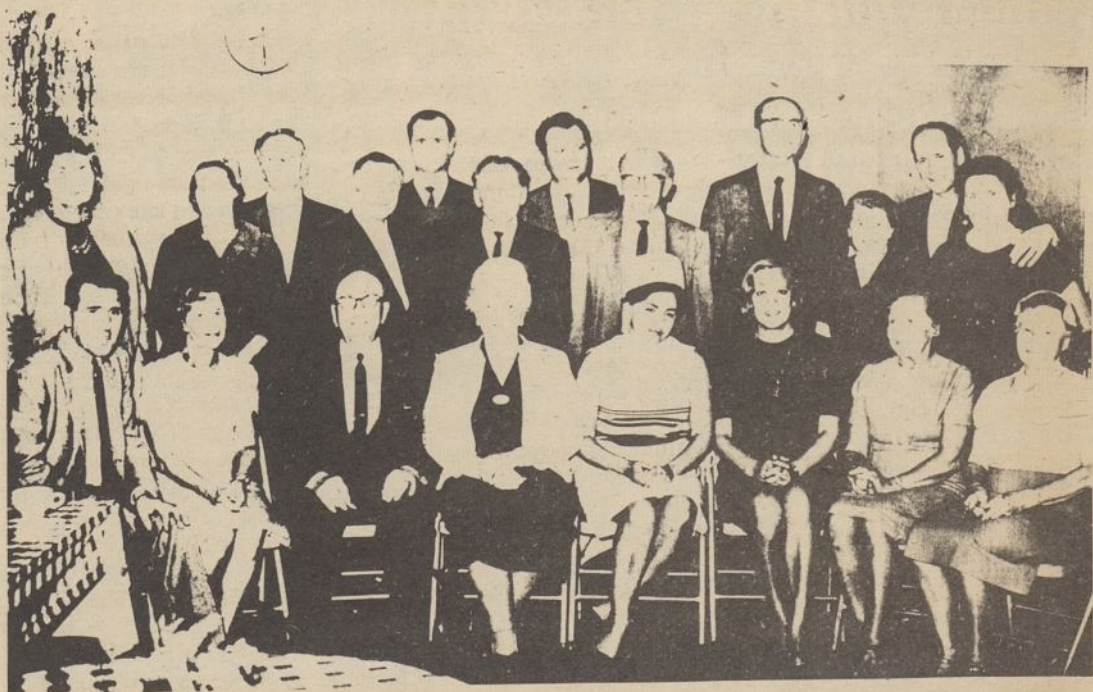
Gailevičius buvo nustebintas, kad viešbutis nėra kambarių su viena lova ir paprasčie viešbučio direktoriaus paaiškinimo. Pastarasis, pamatęs Gailevičiaus švarko atlapoje partijos ženklėlį ir sužinojęs, kad tai "broliškos" respublikos ministras, pasakė:

-- O gi dėlto, drauge, kad šnipinėjimo mikrofonai neturėtų jokios naudos kambariuose su viena lova...

(vg)

Dekuratorių konkurencija...

Gruodžio 8 d. Los Angeles Lietuvių Namuose įvyko Vasario 16 Gimnazijai remti būrelio metinis susirinkimas. Nuotraukoje būrelio nariai, jau eilę metų remią gimnaziją.

L. Kančausko nuotrauka

Vasario 16 Gimnazijos...

(Atkelta iš 1 psl.)

latvis, bet puikiai lietuviškai kalbąs kun. Urdzė ir mok. Skėrys. Kiek dabar Gimnazijoje evangelikų? Jų bus apie 20-23, tad maždaug ketvirtadalis visų moksleivių.

Vegneris ypatingai domisi matematika, įvairiais skraidančiais kūnais, lėktuvais ir jo svajonė -- būti aeronautikos inžinieriumi. Jis ne tik rašo laikraštį, bet šoka taut. šokių grupėje.

Regina Tamošaitytė -- trečioji šeštokė ir minėto sieninio laikraščio atstovė, veikė skaudžių "Stirnos" skiltyje, o gruodžio 8 d. įvykusios iškilmėse Gimnazijoje (dalyvavo ateitininkai studentai ir moksleiviai) davė žodį ir įstojo į ateitininkų kuopą (dabar jai vadovauja irgi šeštokas -- A. Vitkus). Ji nurodo, kad lietuviškumo atveju nuotauka gimnazijoje pagerėjusi, o dėl tų pirmųjų ar antrojų -- kurių nemažai dar nesusikalba lietuviškai, Regina turi patarimą: reikia drįsti, mokėti priėti prie jų! Tamošaitytė daug skaito: ir istorines knygas ir romanus ir dramas. Iš lietuvių autorių ji daugiau mėgsta klasikų, pvz. Simoną Daukantą (Bū-

nama nemaža ir ji čia pamini Dirvą, Draugą, Moterį, Skautų Aidą, Europos Lietuvį ir kt.

Regina jau treji metai gimnazijoje ir mananti ateity studijuoti kalbas.

Ketvirtas šeštokas (iš šešių tos klasės auklėtinių - visuomenininkų), Andrius Šmitas, kaip

Vasario 16 Gimnazijos trečios klasės mokinės, gyvenančios bendrabučio "Neringos" kambaryje. Iš kairės: Jurkšaitė, Drinkmanaitė ir Gražulytė.

V. Alseikos nuotrauka

NAUJAS! PAGERINTAS STROH'S ZIP-DANGTIS

STROH PIRMAUJA SAVO
NAUJU, PATOGIU RANKINIU
ZIP-ATIDARYMU ...

PAKELI - PASUKI
- NUSUKI

LENGVIAUSIAS BŪDAS PASAULYJE MALONUMUI!

Iškeltas, kad lengvai galėtumėte paimti... apvalus ir riestas lengvesniam pakėlimui. Dabar tikrai patogų pasigardžiuoti ant ugnies daromu Stroh's skoniu. Lengvas... švelnus... gaivinas. Įsigykite šešių-pakietą Stroh's alaus šiandien!

THE STROH BREWERY COMPANY, DETROIT 26, MICHIGAN

Puiki dovana bet kuria proga!

Naujai įdainuota 10 įvairių šokių plokštelė, grojant 18 asmenų orkestrui ir pritariant vyrų TRIO.

Visos plokštelės rekorduotos ir spausdintos

Visos plokštelės gaunamos lietuvių spaudos, dovanų, radijo ir telev. parduotuvėse. Plokštelę išleido AIDAS Records 7203 South Western Ave, Chicago, Ill. Telefonas GR 6-2800.

REFORMŲ DVASIA KATALIKŲ BAŽNYČIOJE

Katalikų Bažnyčios suvažiavimo antroji sesija pasibaigė ne vien reikšmingais nutarimais, bet ir aiškiu įrodymu, kad jos laukia svarbios reformos. Rudenį įvyksiančioji trečioji sesija jau galės pradėti tų reformų statybą ant šioje sesijoje sudarytų pagrindų.

Tuo tarpu krikščionių vienybės ir vidinio atsinaujinimo kelyje, pradėta popiežiaus Jono XXIII, atsiekta tai, kad --

atidarytos galimybės bažnyčiose plėstis vietinei maldininkų kalbai, vietoj lotynų kalbos Mišių metu;

vyskupai buvo popiežiaus paprašyti prisiminti didesnę atsakomybę administraciniuose Bažnyčios reikaluose, nors tuo reikalu dar nebuvo priimti formaliūs nutarimai;

nutarta kuo plačiausiai naudotis spauda, radijo, televizija ir filmomis skelbiant Dievo žodį. Kad ir neesminiais klausimais popiežiaus Povilo VI įgaliojimai vyskupams rodo tendencijas, siekiančias sumažinti Romos kurijos autoritetą, kuriuo iki šiol naudojosi konservatyvių italų kardinolų dominuojama grupė.

Reikšmingu įvykiu Katalikų Bažnyčios gyvenime tenka laikyti ir faktą, kad popiežius Povilas VI ryžtasi kelionei į Palestiną ir ta proga Romoje buvo šilta priimtas pasidylimas vizitą išnaudoti pasitarimams su Rytų Ortodoksų bažnyčios vadovybe.

Tačiau būdingiausia, kad praeitos suvažiavimo sesijos įvykiai yra tik dalis istorijos. Tie įvykiai ir vaizdai atskleidžia uždangą, už kurios aiškėja visai kitokia Katalikų Bažnyčios vizija. Kad tuo įsitikinti, tenka kiek sustoti ties praeitos suvažiavimo sesijos vaizdais.

Antrojoje Sesijoje niekas neabejojo, kad "konservatyviųjų" kardinolų ir vyskupų grupė, besipriešinanti reformoms, liko mažumoje, bet ji liko dar pakankamai tvirta ir įtakinga. Tačiau sesijos metu buvo aiškiai pastebimas praskaidrėjimas, kada tik

pasigirsdavo "progresyvesnis" balsas iš vyskupų eilių.

Būtų klaidinga galvojant, kad kasdien susirenkančių 2,200 vyskupų ir kardinolų susirinkime vyravo tik niūri ir pamaldi dvasia. Šv. Petro bazilikos sienos išgirdo nemažiau sąmojaus, kiek ir bet kurio valstybės parlamente galima išgirsti, susirinkus as-traus proto vyrams.

Pvz., 12 iš eilės besikeičiantieji suvažiavimo pirmininkai tuoj buvo pavadinti "dvylika apaštalų". (Pravardžiutojų laimė, trylikasis Ispanijos kardinolas, dėl ligos nebuvo atvykęs). Keturi moderatoriai buvo pavadinti "keturiais evangelistais" -- kariškai griežtas Vokietijos kardinolas Doepfner buvo Motiejum, popiežiaus Povilo VI patikėtinis Belgijos kardinolas Suenens -- Morkum, Italijos kardinolas Lercaro, aiškaus nusistatymo, kartu labai švelnaus būdo, Luku, o kardinolas Agagianian, gal dėl jo barzdos ir armėniškos kilmės -- Jonu.

Popiežius Povilas suvažiavimą stebėjo specialiaame televizijos aparate, sujungtame su Vatikano televizijos stotimi. Televizijos kamerai veikiant, švietė raudona švieselė. Neužilgo ji buvo pavadinta "Tėvo akimi", vėliau pakeičiant į "didysis Tėvelis stebi".

Vyskupai turėjo kalbėti lotyniškai, o tik keli jų galėjo tąja kalba naudotis laisvai ir be klūdžių. Buvo tik vienas vyskupas, kuriam buvo leista kalbėti prancūziškai, tai Melchity patriarchas Maximos IV, iš Lebano.

Barzdotojis patriarchas pradėjo savo pirmąją kalbą paaiškindamas vyskupams, kad nors jis ir mokąs gerai lotyniškai, jis nerandąs reikalo kalbėti tąja kalba, kurios nesuprasiąs "nei Jėzus Kristus nei daugelis vyskupų. Jei norite, aš visuomet galiu kalbėti aramajiškai, kalba kuria kalbėjo Išganytojas". Po to pareiškimo, pirmininkaujančių neįspėtas, jis tęsė savo kalbą prancūziškai.

Pasidarė įpročiu, kad vyskupai pradėdami savo pareiškimus, nepamiršdavo pakartoti, kad jie kalba "67 Pietų Amerikos vyskupų vardu", "150 Š. Amerikos vyskupų vardu" ir t.t. Kai Monaco vyskupas Rupp gavo žodį, ir jis nepamiršo pastebėti suvažiavimui, kad "aš kalbu visos Monaco hierarchijos vardu, kurią sudaro mano asmenybė".

Paskutinės suvažiavimo dienos pasireiškė kandžiomis ir aštrokomis pastabomis ir susikirtimais. Jų tarpe išskiriama Australijos vyskupo Thomas Muldoono diskusija su Anglijos vyskupu Butleriu, ieškant kaltininkų

dėl protestantų atskilimo nuo Katalikų Bažnyčios.

Australui nusibodus klausytis kaltinant Kat. Bažnyčią dėl skilimo ir protestantų atsiradimo, jis savo kolegą pasiuntė "eiti pas savo nuodėmklausius, o nevarginti mūsų čia savo graudžiais verksmais".

Į tai anglas atsakė abejojais, ar 16 šimtmečio įvykiai bus jau pasiekę Australiją, tačiau kituos kontinentuose, esą protestantų ir katalikų istorikai sutinka, kad kaltės ieškoti tenka abiejose pusėse ne tik dėl persiskyrimo, bet ir dėl jo pratęsimo iki šių dienų.

PAŽINKIME SAVO BROLIUS

Blezingėlė prie Torrenso

Ir ši knyga skirta nebe vienam asmeniui ar kokiui siaurai jų grupei, bet visai tolimais atstumais išsiskirsčiusiai Australijos lietuvių giminei. Bet jos tikslas yra tas pats ir bendrai lietuviškasis: susipažinti su mums tolimų brolių gyvenimu, jų bėdomis ir džiaugsmais, jų sunkumais ir pasisekimais, o pažinus juos geriau suprasti, įvertinti ir gal pasimokyti sumanumo, tikėjimo, drąsos ir vilties. Taigi, Australijos lietuvių gyvenime būta visos eilės dramatiškų pasikeitimų ir nuotykių. Juos mums pažinti verta ir įdomu. Iš jų labai ryškiai matyti, ką žmogui reiškia ryžtingumas, ištvėrimumas, drąsa ir tikėjimas. Visai svetimame krašte, neturėdami pradžioje nei pinigų, nei pažįstamų ar draugų, net nei pilnų teisių pasirinkti sau gyvenimo vietą ir darbą, jie pagaliau per dešimtmetį sugebėjo įsikurti ganėtinai gerai, kai kur pavyzdinčiai ir puikiai -- ne tik asmeniškai, bet ir visuomeniškai.

Knyga didelio formato 72 pusl. su labai daug nuotraukų. Kaina \$2.00. Kita knygelė dr. J. Griniaus -- Mano Viešnage Amerikoje, kaina 50 centų. Abi knygos už \$2.00. Kalėdų dovana Jums arba Jūsų draugams Gaunama -- J. J. Bachunas, Sodus, Mich.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ

DIRVA

THE FIELD

The Lithuanian Newspaper Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio. 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikinas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

ŽVILGSNIS Į ATEITĮ

Jau buvo rašyta šiose skiltyse, kad "Dirvos leidėja Vilties draugija negali likti tik įstatymine priedanga ar visuomenine fikcija, bet privalo išlaikyti ir vykdyti labai svarią mūsų visuomeninio gyvenimo funkciją. Tuos uždavinius vykdant, negalima tenkintis vien tik kasdieninio gyvenimo ir vykdomojo darbo faktais, o tenka pažvelgti ateitin, jaučiant didesnę atsakomybę ir įsipareigojimus visuomenei. Todėl ir vykdomi jau tradicija virtę bendri Vilties Draugijos ir ALTS-gos valdybų posėdžiai, kuriuose atstovaujant tautinės srovės ir jos spaudos interesus, nuodugniai išanalizuojama esamoji padėtis ir tuo remiantis konkretizuojami ateities planai" (Dirva, gruodžio 4).

Tuo siekiama stiprinti pačią organizaciją ir Vilties Dr-jos leidžiamą tautinės minties laikraštį Dirvą. Tačiau tai nėra vien aukščiau minėtų valdybų reikalas. Tai yra kiekvieno Sąjungos nario pareiga paklausti savęs, ką jis šiais metais naudingo atliko S-gai būdamas jos nariu, įstatai gi mums sako, kad

"narys, kuris jaučiasi negalintis dalyvauti net ir daugumoje savo skyriaus narių susirinkimų, gali būti nariu, pridėdamas prie savo nario mokesčio papildomą, jo paties paskirto dydžio piniginių įnašą (2-ji dalis, 4 str. 5 p.).

Dabar, baigiant senuosius metus, kiekvienas spėliojame, ką gero 1964-ji metai mums atneš. Šalia to būtų gražu pasvarstyti, ką gero mes suteiksim savo artimiesiems šeimos nariams, kaip pakelsime jų lietuviškos dvasios lygį. Pasvarstyti, ar nepriaugo šeimos nariai į jaunuolių amžių, ar nelaikas aprūpinti juos lietuviškomis knygomis, periodine spauda ar Vilties Dr-jos įnašų diplomu. Ar tai nebūtų prasmingiausia Kalėdų senelio dovana, o vėliau mamytės dovana gimtadieniui? Pasvarstyti, kuo būsiu naudingesnis ateinančiais metais savo didesnįjį šeimai - organizacijai, o per ją savo tautai ir žmonijai.

Ivairių švenčių rūpesčiai ir atsakomybė visu svoriu krenta moterims, todėl nuo jų priklausys didžiąja dalimi visų dovanų savo artimiesiems pirkimas ir šeimos planų sekantiems metams įvykdymas bei jos lietuviškumas.

"Jaunose kartose sunaikinti savo tautos praeities pažinimą yra tas pat, ką užmigdyti tautinę sąmonę, atskirti nuo tautos", - teisingai pastebi Aidai š.m. 7 nr. O mūsų krašto okupantas visomis priemonėmis to ir siekia.

Bet štai, pažvelkim, kas yra nenugalimas okupanto priešas krašte.

"Štai, šeimoje gyvena jauni komunistai su senute, kuri yra viena tikinti visoje šeimoje. Bet ji sugeba pagal savo pažindą rikiuoti visą šeimą. Tai įnai švės ir privers švęsti šeimą visas religines šventes, tai įnai temps komunistų vaikus į bažnyčią, nuo pat mažens užkrėsda juos religiniais prietaisais, kuriais vėliau nelengva atsikratyti. Ji sugeba šeimoje sudaryti religinę aplinką, nes ji gerbia savo įsitikinimus ir aistringai juos gina, o kai kurie ateistai taikstosi su tuo, kad pažeidžiamos jų pažiūros ir, žinoma, poveikio negali būti.

Arba, štai, sūnus ateistas, dėka panašios senutės, sutinka laidoti tėvą religinėse apeigose, galvodamas, kad jis nieko blogo nedaro, tuo tarpu jis išmūša iš vėžių šimtus svyruojančių, kurie pamatę komunistą šnekat vienai, o elgiantis antraip, nusivilia ateistine propaganda. Vienas toks pasiėlimas gali sugriauti tai, kas padaryta ilgų kruopščių auklėjamoju darbu", beviltiškai skundžiasi Vilniaus Tiesos redaktorius G. Zimanas.

Kokia komunistinio likimo ironija! Jie išžudė tūkstančius ginkluotų partizanų, bet nepajėgia nužudyti beginklių, tačiau labai tvirtos lietuviškos dvasios senelių. Laisvės kovotojai žuvo, bet idėjos, jei didžios nemiršta. Jas tėvynėje tęsia, kaip matome, šeimos siela -- lietuvi moteris.

Jei išsivijęs lietuviškas bus tokios pat taurios ir tvirtos dvasios savo idėjų įgyvendinime, tai ji sugebės šeimoje įgyti ir tokį pat autoritetą, kaip tos senutės ir tada lietuviška spauda klestės, organizacijos augs ir stiprės, ko mes nesuspėsime, jei jau niekas ir įgyvendins mūsų organizacijos Tautinės Sąjungos pagrindinius siekius -- remti lietuvių tautos pastangas atstatyti bei išlaikyti nepriklausomą Lietuvos valstybę, apsaugojančią pagrindines žmogaus teises bei laisves.

E. Čekienė

MAŽI SUSIRINKIMAI DIDŽIAME NEW YORKE

Pirmąjį gruodžio savaitgalį (7 ir 8 d.) turėjom New Yorke du nedidelius lietuvių susirinkimus (buvo jų tokių ar panašių ir daugiau, bet negi įmanoma visus vienu metu matyti). Abu jie buvo daug kuo panašūs, bet išėjo labai skirtingai. Dėl to ir atsirado prasmė apie juos viešiau pakalbėti.

SUSIRINKIMAS NR. 1.

Lietuvių Bendruomenės vienos apylinkės susirinkimas. Ne visai paprastas: apylinkės dešimtmetinės sukakties paminėjimas. Kvietimuose užsiminta, kad bus parodytas brolių Motuzų filmas iš Lietuvos ir, gal būtų, bus pasiūlytas, pasikalbėjimai, atseit, susipažinimas su kaimynais. Susirinkimo vieta -- "Pas Baltąjį Žirgą", taigi gana patogiai pasiekiamoji, bet eilinėj, nors ir lietuvių laikomoji, tavernoj. Kitaip sakant, "karčiamoji".

Šioj apylinkėj dabar lietuvių jau gausu. Bendruomenės surašytų yra apie trys šimtai ir, jei išdėstytas uolus, tai net solidrumo mokestį kone iš visų gaus. Bet kad dauguma ir į susirinkimą, netgi "jubiliejinį" ateitų, prityrusi valdyba, matyt, nesitikė. Jei tikėtusi, būtų ieškojusi kitos salės. "Pas Baltąjį Žirgą" jau būtų ankšta, jei ateitų nors ir šeštadalis. Bet valdyba nei tiek nesitikė. Sustatyta tik 20 kedžių, kitos kedės pasieniuose ant stalų sukrutas "puošia" salę...

Kiek palaukus, 15 kedžių užimtos. Pirmininkas, apvilnas ne tik eilinių, o ir valdybos narių (nes ir jų susirinkime kaikiurių nematyt), atidaro "jubiliejinį" susirinkimą. Vienas iš apylinkės veteranų -- pradininkų papasakoja apylinkės istoriją. Panašiai, kaip tuose vadovėliuose, kurie kritikuojami, kam pasakoja ne tautų bei visuomenių, o tik valdovų ir jų šeimų istoriją. Tik čia vietoj karalių ir kunigaikščių buvo minimi pirmininkai ir valdybos: tas ir tas pirmininkavo tais metais, tas kitais, ir taip toliau. Visi uoliai veikė, apylinkė išaugo narių skaičiumi, tik... pirmajame susirinkime buvo 13 narių, o po

dešimties metų "jubiliejiniam" -- 15. Neatvykus kviestam apygardos atstovui, jubiliejinė programa tuo ir pasibaigė. Atėjusiems kilo klausimas: ar ne gudresni buvo tie, kurie neatėjo?

Prasidėjo filmas. Prasidėjo ir nustebino. Visų pirma -- tai ne tas, kurį daugelis net ne po kartą buvo matę. Vaizdai iš dirbančios, statančios ir švenčiančios Lietuvos 1938 metais, prieš 25 metus! Visi žiūrovai tada patys buvo tenai, tai gal nieko nauja nepamatė? O pamatė. Dabar, po 25-erių metų, prisitrunkę po svetimus kraštus, iš dabartinės technika ir civilizacija švitančios aplinkos, pamatė, kad ir anuo met Lietuvos jau būta, po šimts skyrimo. Čia irgi nebuvo pretenduojama sukviešti "plačiasias mases": moterų klubas narių skaičiumi žymiai mažesnis už New Yorke rytinės dalies bendruomenės apylinkę. Čia, kaip ir pas "Baltąjį Žirgą", iš dalyvavusiųjų kišenių turėjo iškristi po pusketvirtą dolerio. Bet (čia prasideda skirtumai) tai buvo ne "surprise party", kaip pirmajam susirinkime, o iš anksto žinoma, kad reikia tiek paskirti, ir kad vaizės bus greičiau simbolinės ("kavutė"), bet bus neabejotinai jaukioje aplinkoje: naujame, moderniame, puošniame Hiltono viešbutyje, New Yorko centre. Gal ir "nepatriotiška" lietuviams "aplenkti lietuvių vietas" ir rinktis "svetimosi" patalpos, bet ką gi padarysi, kad New Yorke lietuviai dar nepajėgė įsisteigti savų patenkinamo lygio patalpų tokiems reikalams, ir kad išgertuvių biznio patalpos iš prigimties nesiharmonizuoja su didesnių kultūrinių ir jaukių pobūvių koncepcija. (Išimtis buvo Steponio "Festival" restoranas, dabar jau perleistas nebe lietuviams).

Tiesa, Hiltono viešbutis šiuo atveju buvo pasirinktas dėl to, kad jis lietuviams ne visiškai svetimas: vienos gyvai lankomos šio viešbučio patalpos sieną yra tvirtai (visam pastato amžiui) įcemenotuota lietuviškos menininkės kūryba. Tai A. Košubienės sukurtas "MURALIS" (Muralis -- ne Kauno dainų žukuosenų meistras, o lotyniškas, arba kiek sulietuvinatas prancūziškas sienos išpuošimo pavadinimas, lietuviškai

Išvada -- jei kas yra, dėl ko verta žmones surinkti, tai reikia dviejų dalykų: 1) tinkamos vietos ir 2) labiau dėmesį atkreipiančio įtikinimo, kad verta ateiti, ir verta ne tik dėl pareigos, o ir dėl naudos ir įdomumo. Šiuo atveju nebuvo nei vieno, nei kito.

Kodėl lietuvių bendravimas turi vykti būtinai "karčiamoje"? Atsakymas -- lietuviška vieta (tautietiško biznis), už salę nieko neima, visiems netoli... Taip tai, bet, pagaliau, ne taip išėjo. Apie vaizės, pasirodo, kvietimuose užsiminta ne be priežasties. Patalpa tai nemokama, bet gi negražu ją naudojantis, nieko tenai nenupirkti.

Tai gi, nori ar nenori, reikia vaišintis. Ne ku norėtum, o ko yra. Pora bonkų degtinės, lėkštė paraiško kumpio, kita -- dešrės, trečia -- paraugintų agurkų (bent tie tai gero lietuviško skonio). Toks susidarė konkretus visuomeninio bendruomeniškų veikimo objektas. Vaišių kultūra atsidūrė visai katastrofiškai padėty dėl tos paprastos priežasties, kad tokie "buržuaziniai prietariai", kaip individualios lėkštės, peiliai čia visiškai nebuvo numatyti plane, o šakutės irgi buvo "deficitinis frankis". Teko guostis patriotiška mintim, kad mūsų protėviai, rodos irgi nepaisė tokių prasiromų vaišėse. Na, ir vėl nuomonės, verta ar neverta buvo ateiti, ėmė kaitaliotis. Argi būtų jaukus susipažinimas su kaimynais tokioj aplinkoj? Kažin...

O bendruomenė, regis, kaip tik labiausia ir tikrąsavo veiklos pamatus dėti ant gero kaimynų -- apylinkės narių -- susipažinimo. Iš kur atsiras tas solidarumas, kai vieni kitų nepažįsta? Štai, girdžiu, kad vien čia pat apie dviejų gatvių sankryžą jau bene šešiolikia lietuvių šeimų įsikūrusių, o beveik nežinom vieni kitų. Iš kur ateis tas solidarumas, ta lietuvių vienybė tarp nesusi-pažinusių, nesusitinkančių? O ne gi prisilankys vieni pas kitus individualiai. Bendruomenės organizacija geriausiai galėtų suvesti krūvon. Bet reikia bent kiek patrauklesnės aplinkos. Dabar -- susimetėm "nuo nosies" po pus-

ketvirto dolerio (keleropas solidrumo mokestis) ir "pragėrėm" raikydami ir, atleiskite, mintyse paskaičiuodami, kad už tą pinigą galima ir civilizuo-tesnėj aplinkoj su žmonėmis susitikti. Tą kaip tik patvirtino

SUSIRINKIMAS NR. 2

Tai buvo Lietuvių Moterų Atstovybės New Yorko klubo surengta kultūrinė popietė. Šis lietuvių susijimas iš prigimties turėjo daug panašumų su pirmuoju. Tai buvo užsimojimas sukviešti tautiečių būrį, kaip ir bendruomenės susirinkimam, be jokių politinių, ideologinių ar profesinių požymių išskyrimo. Čia irgi nebuvo pretenduojama sukviešti "plačiasias mases": moterų klubas narių skaičiumi žymiai mažesnis už New Yorke rytinės dalies bendruomenės apylinkę. Čia, kaip ir pas "Baltąjį Žirgą", iš dalyvavusiųjų kišenių turėjo iškristi po pusketvirtą dolerio. Bet (čia prasideda skirtumai) tai buvo ne "surprise party", kaip pirmajam susirinkime, o iš anksto žinoma, kad reikia tiek paskirti, ir kad vaizės bus greičiau simbolinės ("kavutė"), bet bus neabejotinai jaukioje aplinkoje: naujame, moderniame, puošniame Hiltono viešbutyje, New Yorko centre. Gal ir "nepatriotiška" lietuviams "aplenkti lietuvių vietas" ir rinktis "svetimosi" patalpos, bet ką gi padarysi, kad New Yorke lietuviai dar nepajėgė įsisteigti savų patenkinamo lygio patalpų tokiems reikalams, ir kad išgertuvių biznio patalpos iš prigimties nesiharmonizuoja su didesnių kultūrinių ir jaukių pobūvių koncepcija. (Išimtis buvo Steponio "Festival" restoranas, dabar jau perleistas nebe lietuviams).

Tiesa, Hiltono viešbutis šiuo atveju buvo pasirinktas dėl to, kad jis lietuviams ne visiškai svetimas: vienos gyvai lankomos šio viešbučio patalpos sieną yra tvirtai (visam pastato amžiui) įcemenotuota lietuviškos menininkės kūryba. Tai A. Košubienės sukurtas "MURALIS" (Muralis -- ne Kauno dainų žukuosenų meistras, o lotyniškas, arba kiek sulietuvinatas prancūziškas sienos išpuošimo pavadinimas, lietuviškai

galbūt vadintinas sienovaizdžiu).

A. Košubienė savo mozaikos kūriniams jau yra atkreipusi įsava žinovų dėmesį ir jų buvo pakviesta papuošti to milžiniško modernaus ir ištaigingo pastato dalį, 28 pėdų ilgio ir 8 pėdų aukščio sienos plote cementu, senų rezidencijų rūsiuose suieškota įvairaus stiklo skalda ir Pr. La-pienės vasarvietėje surinktais akmenukų būriais tapo įtvirtinta lietuviškos menininkės fatazija.

Susipažinimas su šia "lietuvių nuosavybe" ir buvo pagrindinė atrakcija susirinkti. (Kūrinio autorė papasakojo, kaip ji tą užsakymą gavo ir kaip jį atliko). Vaišėse nebuvo akcento ant valgomųjų -- geriamųjų substancijų: vietoj stalų, "lūžtančių kopūstais - dešromis" ar kitokiais kulinariniais bei spiritiniais kūriniams, buvo tik geros kavos ir po elegantiškai liekną pyragaitį. Vaišių esencija buvo pasikalbėjimai, pabūvojimas draugė, papuoštas pora E. Kepalaitės šokių -- "abstrakčių" (kiek orientiško atspalvio), nepretenduojančių į patriotinę propagandą. Prasidėjo (jaukia, kultūringai) trejetas valandų, išsižiebė patalpoje stipresnės šviesos, ir tai reikšė "ačiū už apsilankymą".

Šių duomenų akivaizdoje kaip tik ir laikas atžymėti pagrindinį skirtumą tarp pirmojo ir antrojo susirinkimo. Ten iš apie trijų šimtų narių tesusirinko penkiolika, ir tie patys skirstėsi raikydami, priekaištaudami vieni kitoms, kad "ne taip reikėjo daryti", o čia -- vietoj laukčių kokių septynių dešimčių, suėjo per dvyliką dešimčių (daugiausia iš tos apylinkės, kurioje vakarykščiai buvo rengtas "jubiliejinis" susirinkimas su pobūviu). Moterų Klubas pirmininkė (p. Kregždienė) turėjo jaudintis kaip tik šiuo "nepasisekimu" -- kad susirinko daugiau, nei tikėtasi, ir kad dėl to susidarė ankštumas šiek tiek kenkė pobūvio sklandumui.

Šie du toli gražu ne visuotinės reikšmės susirinkimai, atrodo, bus išėję verti visuotinio lietuvių bendruomenės cemen-tuotojų dėmesio. Jie teikia medžiagos atidžiai apmąstyti būdus ir priemones puoselėti gamy-tuvių bendravimui, tam niekuo nepavarduojamam lietuvių solidrumo pagrindui. (vr)

Kas tik turi gerą skonį
Viską perka pas Lieponį!

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.

Vienintelė lietuvių prekybos įmonė Amerikoje, parduodanti importuotus ir vietos fabričių baldus, kilimus, namų įrengimus; televizijos ir Hi-Fidelity bei Stereo aparatus. Be to, parduavinėja baldus biznio įstaigoms, vasarvietėms, moteliams ir viešbučiams. Dovanai sudaromi specialistų dekoratorių planai.

FURNITURE CENTER, INC., ČIKAGOJE

6211 So. Western Ave., Marquette Parke

Tel. PProspect 8 - 5875

3207 So. Halsted St., Bridgeporte

Tel. Victory 2-4226

Abi krautuvės atidarytos pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 val ryto iki 9 val. vakaro, kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 12 val. iki 5 val. atidaryta tik Marquette Parko krautuvė.

Svarbus pranešimas siuntinių į Lietuvą siuntėjams!

Artinasi Kalėdos, dabar yra pats laikas siuntinių siųsti, kad jie Lietuvoje šventėms būtų gauti.

Vien iš patikimiausių siuntimo firmų yra licenzijuota bendrovė Cosmos Parcel Express Corporation, per kurią siuntiniai yra betarpiiai siunčiami tiesiai į Vilnių.

Šios bendrovės du lietuviški skyriai randasi Chicagoje: 3212 So. Halsted St., tel. CA 5-1864 Chicago 8, III.; 2439 West 69th St., tel. WA 5-2737 Chicago 29, III.

Siųsdami per tas lietuviškas įstaigas siuntinius, Jūs esate pilnai garantuoti, jog siuntiniai bus tvarkingai supakuoti, tuoj pat išsiųsti tiesiai į Lietuvą ir pasieks gavėją po 5-6 savaitžių.

Ten pat didžiausias pasirinkimas, urmo sandėlio kainomis visų medžiagų ir prekių kurios tinka siuntimui.

Cosmos galiu atstovų Chicagoje yra Edvardas Žukauskas.

Šitoje firmoje pradėjo taip pat dirbti, ilgą laiką toje srityje dirbęs ir siuntinių siuntėjams žinomas Vytautas Žukauskas.

Tai gi visais siuntimo ir informacijų reikalais kreipkitės paminėtu adresu 2439 W. 69 St., tel. WA-5-2737 arba 3212 So. Halsted St., tel. CA 5-1864. Būsite tikrai kuo geriausiai aptarnauti ir pilnai patenkinti.

Va, kur dr. J. Grinius teisu!

Savo atsiminimuose (Mano Viešnage Amerikoje) 30 psl. dr. J. Grinius klausia, kodėl kultūros kongresas savo rezoliucijose apsiribojo nurodymais, bet nesileido į kasdieniškus receptus? Jo nuomone, kiekvienas nurodymas yra receptas. Ir štai jis ima vieną iš tų receptų -- kovoti su savanaudišku partikuliarizmu. Autorius kartu klausia, kas su tuo partikuliarizmu kovos, kai jis didžiuliai labai saldus, o artimo tautietiško rūpesčiai bei interesai nesvarbūs, ypač kai kiptešas net žymiesiems asmenims kute-na širdį pasakyti, ne, aš kitaip

noriu!

Dr. J. Gr. tik trumpą laiką pabuvęs Amerikoje ir daugiausia savo kolegų ateitininkų - sendraugių tarpe, tuoj suprato receptus, kuriais galima ką nors pagydyti ir ką nors nugydyti. Pirmučiausia, jis liečia senai sukurta Balfą, kuriam varžovų išėjo kunigų sukurta Religinė šalpa. Tikrai nemėli, kai tas pats kunigas, jau eilė metų vadovaujęs Bendram Lietuvių Šalpos fondui, kuriam tiek daug gerbiųjų gaudavo iš Amerikos Kat. Karitatyvinių organizacijų, dabar jas nukreipė į Religinės Šalpos kišenes, kai tiekas nežino, kuriam tikslui ir kodėl taip liko subiedintas Balfas? Dr. J. Gr. toliau apie minėtą receptą rašo: "dar neišbėgėjus milijoninį Lietuvių Fondą nori nurungti 300,000 dol. fondas dekoruoti kopolyčiais amerikiečių bažnyčioje Washington, kai tuo tarpu "Dainavos" jaunimo stovykla neturi nė kopolyčios. Toliau dr. J. Gr. taip baigia šį receptą: "Bet pa-

mėgink šitokiam reprezentacijai akmenų puošimui nepritar-ti, kai būsi apšauktas kenkėju, gal eretiku arba panašiai!"

Kitų receptų nebeliesdamos, noriu sustoti prie šio paskutiniojo. Kiek seku spaudą ir lietuviškas radijo programas, supratau, kad Washingtono kopolyčios papuošimu rūpinasi Vyskupas Vincentas Brizgys. Jaunas Lietuvos Vyskupas panorą garsinti Lietuvos vardą labai abejotinu būdu. Ar airišams svarbu, kad bus paminėtas šiluvos vardas? Jiems svarbu surasti asmenų, kurie suneštų pinigų.

Ką nustojo lietuviai? Lietuvių Fondas, gerai išdiskutuotas, išstudijuotas, pastatytas realus Lietuvai paminklas ir reali lietuvių vybei parama.

Pasakykite, gerbiameji skaitytojai, kiek lietuvių bei Amerikoje bus naudos iš tų Washingtono investuotų 300,000 dolerių.

Skaitome, kad viena lietuviška parapija, konkurudama su kita, siunčia kopolyčios Washingtono puošimui dešimtimis tūkstančių dolerių -- o Lietuvių Fondui ir nieko. Kuriamai komitetai prie parapijų, kad tik greičiau nukonkuruoti Lietuvai Fondą. Ir štai jau nukonkuravo -- pralenkė L. Fondą. Praktikuojantis ir gliaiti tikintis katalikas, ateitininkas sendraugis, filosofijos daktaras Jonas Grinius klausia, kur aukos jaunimo "Dainavos" stovyklos kopolyčiai? O kas toje stovykloje stovyklauja? Pirmoje eilėje ateitininkiškas jaunimas. Jaunimas, kurio obalsis "Viską Atnaujinti Kristuje". Stovyklai taip reikalingi pinigai nuėina Washingtono papuošti airišių bažnyčios vieno kampo.

Dr. J. Gr. išvedžioja, jei Lietuvių Fondas nebus realizuotas per 3-4 metus, tai bus pasėtas dar vienas nusivylimo grūdą nepavargstančiuose idealistuose. Tai gi, galvojanti visuomenė man atrodo, kad gerai supranta receptus ir kurie vaistai geriausiai lietuvių bei išlaikyti. Dr. J. Gr. labai teisingai šią padėti įvertino. Garbė Jam!

Ignas Vileniškis
Boston

AKIMIRKOS

Bronys Raila

Pinky

Kelionė į Julianą

Kartą aną rudenį su mūsų artimais bičiuliais Vytautu ir Valentina Pašakarniais iš San Diego turėjom šaunią kelionėlę į miestą, vardu Julian. Tokį vietovardį galėtumėt surasti tik labai smulkiuose šios šalies žemėlapiuose.

O vis dėlto Julianas prieš kelias dešimtis metų buvo sykį pasidaręs ar bent užsimojęs pasidaryti San Diego apskrities sostinė. Bet varžytines skaudžiai ir galutinai pralaimėjo. Jį nurūgė pati tolimiausia pietinės Kalifornijos gėlė prie Meksikos sienos -- San Diego, žinomas karo laivyno ir žvejybos uostas prie Pacifiko.

Anksčiau ilgai buvęs vidutinio dydžio miestukas, šiandien San Diego su savo priemiesčiais yra milijoninis pietinės Kalifornijos centras, patraukęs imigrantus savo nuostabiom dangaus mėlynėm, švelniu ir lygiu klimatu, elektroninės pramonės verslais, žvejybos ir pensininkų pramogų malonumais. Tiek jų per daug pritraukęs, kad ėmė nebeužtekti pelningų progų išgyventi, atsirado nedarbo, o išsiplėtus pramonei -- ir to neišvengiamo, prakeikto smogo.

O Julianas, už 60 mylių į šiaurės rytus, prieš 90 metų susikūręs uolų ir miškingų kalnų katile, "pačioje geriausioje" vietoje tarp vandenyno ir dykumų, ir šiandien sau laimingai tebegyvena kvėpuodamas, švariausiu oru 4235 pėdų aukštumoje. Jo nuolatinių gyventojų skaičius pernai buvo -- 420 dūšių. Miestas beveik toks didelis, kaip mano

brangiausias Rozalimas Lietuvos nepriklausomybės kūrmosi pradžioje.

Julianas gali būti laikomas būdingu Amerikos tolimiausių laukinių vakarų miestu. Jį įkūrė aukso ieškotojai, valkatos, anglai ir prancūzai, kurių vieno pionieriaus pavarde jis ir buvo pavadintas. San Diego laikraštis "Daily Union" 1870 m. kovo 15 d. apie jį rašė: "Išvaizduokite 800 vyrų, iškrikusius kalnuose, teturinčius tiek mažą nuovokos ir tiek daug smarkumo, kaip laukiniai arkliai. Tie žmonės visiškai laukiniai (positively wild). Toks dalykas, kaip blaivios mintys, čia nežinomas..."

Ką gi, vietovėje buvo kelios dešimtys palapinių ir lošny, kečurios maisto krautuvės ir dvylika salidnų. Dieną radęs aukso, visą naktį gėręs, aišku, tu kitą rytą nepasizymėsi ypatinguminties blaivumu.

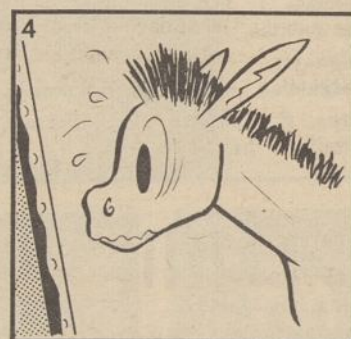
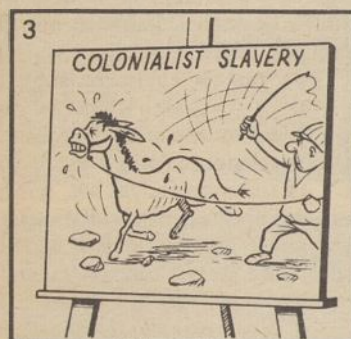
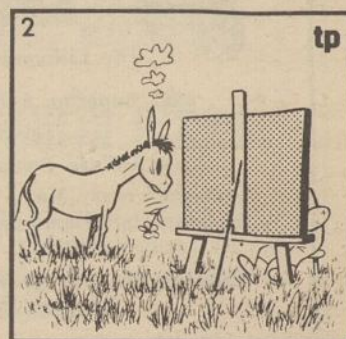
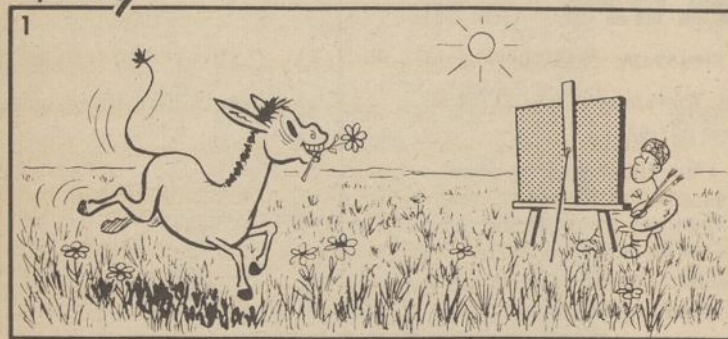
Bet šiandien Juliano liaudis šilkinė, padori ir protinga. Taiso turistų automobilius, dirba baldus, pardavinėja kvepalus, vašina svečius, o pati geria tik obuolinę sunką. Miestelis pietinėje Kalifornijoje dabar daugiausia garsėja tik tuo, kad turi gerų sodų ir kas rudenį suruošia šaunią "obuolių dienos" šventę, į kurią iš visur privažiuoja apie 20,000 šio vertingo vitamino mėgėjų. Vienas iš miesto tėvų mažai taip ir pasakė: -- Mes visada esam tinkamai pasiruošę pamaitinti ir pagirdyti net dar didesnę

svečių minią, bet pati sunkiausia mūsų problema, -- kaip tą dieną visiem parūpinti išeinamąsias vietas!...

Pietinės Kalifornijos pamariuose ir ypač dykumose žinau daug kitokių užkampių, kur man žymiai labiau patinka praleisti ramų savaitgalio vakarą ar žvaigždėtą naktį. Julianas nustebino ne gamtos grožiu ar sinjority gracija, bet visai kuo kitu. Toks mažas, apskuręs kalnų miestelis turi nuostabių savo trumpo istorijos muziejų! Ir tą "Memorial Museum" tvarko vietinis Moterų Klubas...

Akmenim grįstas kiemas, didokas namas. Gal pertaisyta daržinė, ar gal vienas iš anų dvylikos salidnų. Bet viduje -- pilnas ir visas miestelio veidrodis nuo pat jo įsikūrimo pirmųjų metų. Štai ką susivokė atlikti anų barbarų, anų "laukinių arklių" vaikai ir anūkai! Miesto ir jo bendruomenės susikūrimo ir išsivystymo duomenys. Steigėjų ir žymiausių veikėjų nuotraukos. Ūkio, verslų ir namų apyvokos padargai. Religinės, kultūros, mokslo, visokių šioje bendruomenėje praktikuotų menų kūrėjų ir interpretatorių atvaizdai. Kadai-

nėje Kalifornijoje dabar daugiausia garsėja tik tuo, kad turi gerų sodų ir kas rudenį suruošia šaunią "obuolių dienos" šventę, į kurią iš visur privažiuoja apie 20,000 šio vertingo vitamino mėgėjų. Vienas iš miesto tėvų mažai taip ir pasakė: -- Mes visada esam tinkamai pasiruošę pamaitinti ir pagirdyti net dar didesnę

turtų esama apylinkės kalnuose ir kokia puiki ateitis stovi priešakyje...

Ir šiame muziejuje modeliuoja, jį pasivadodamos tvarko, taiso ir naujais eksponatais papildo turtingesnių kaimo piliečių paremiamos Moterų Klubas narės.

Visi Amerikos miestai, kaip žinoma, turi panašius didelius lokalius muziejus, o kartais stengiasi nuo jų neatsilikti ir smulkūs miesteliukai. Kadangi jų istorija paprastai nelabai žila, tai jie, atrodo, ypatingai ją brangina ir didžiuojasi. Bet keliaujantis praeivis stačiai nepatiktų, kad tokį įdomų, išsamų ir gerą muziejų gali įsiruoti ir moka jį branginti net menkutes kalnuoto užkampio kaimelis.

Kas kita mes, lietuviai...

Mes neretai sakom, kad Amerikos žmonės vertina tikrai aukšą, medžiagines gėrybes ir "civilizaciją". Gi jų kultūra ir dvasinės vertybės dar neišsivysčiusios, -- žodžiu, ne taip aukštos, kaip mūsų. Pagaliau, ir mūsų psichologija tokia skirtinga nuo amerikiečių. Mes gi turim daug senesnę ir garsesnę praeitį, kuria didžiuojamės, ir todėl mum nėra jokio reikalo rūpintis ją rodyti muziejuose. Mes ją nešiojame tiesiai skrandžio viduriuose.

Lietuviai tėvynėje tokiom išmonėm ir nesirūpindavo nuo pat Dainavos kunigaikščio Šarūno laikų. Mūsų proseneliai paliko mum garsingų kapų su išskasom ir ašarūvėm, bet per 700 metų nepalikto nė vieno kultūros muziejaus. Tik nuo aštuoniolikto šimtmečio bajorėliai šį tą pradėjo privačiai, ir tik nepriklausoma Lietuva ėmė kruopščiau rinkti savo kultūros paminklus ir statyti didelius muziejus. Jie steigėsi net apskričių miestuose, kaip Šiauliuose, Telšiuose, Panevėžy ar Biržuose.

Bet mano Rozalimas, didesnis ir senesnis už Julianą miestą, jokio muziejaus vis neturėjo. Ir jei kas būtų pradėjęs kalbėti, kad rozalimiečiam jau laikas sudėti pinigų ir statyti savo muziejų sakais kvepiančio mūsų pušyno pakraštyje, tokį viršaitis, bemačiant, virvėm surištą, būtų išgabėjęs į Kalvarijos beprotumą. Ką čia bekalbėti, -- mes net moterų klubo neturėjom. Mūsų damos daugiausia modeliavo virtuvėse ar daržuose, prie kiaušinių šėrimo, viščiukų lesinimo, plunksnų plėšymo ir karvių melžimo. Ką tu jom būtum naujo pasakęs apie Rozalimo kultūros muziejų?...

Tačiau liaukimės šmeižę senąją tėvynę, kada ir taip jos gyvenimą nuolat tebeniekina visi opozicijos bytnikai.

Geriau apsidairykim čia pat, atsisukim į šią šalį, kur lietuviai būriais pradėjo atkakti Juliano miesto įsikūrimo laikais ir kur dabar jų yra jau "vienas milijonas".

Julianas su 420 barbarų ir vienu moterų klubu turi visai gerą ir labai įdomų savo kultūros muziejų. Mes gi su vienu milijonu tautiečių ir keliom dešimtim žymiai išvaizdingesnių moterų klubų dar neturim nė vieno bendrojo lietuvių kultūros muziejaus. Ir, rodos, nė vienos lietuvių kolonijos gimimo ir augimo istorijos muziejuko.

Ką tu vaikui parodysi apie savo tėvus, ką pats pažidrėsi? Didžią ir garsingą praeitį rasi nuėjęs tik į salidną arba, kadangi vis daugiau kultūrėjam, į kokias prašmatnesnes savo klubo nugarutes.

Iš Juliano grįžau kiek nuliūdęs. Jis nesustiprino mano išdidumo mūsų garbingosios bendruomenės aukšta kultūra...

ATSIŪSTA PAMINĖTI

ART COLLECTION -- lietuvių dailininkų kūrybos reprodukcijų albumas, išleistas lietuvių Tėvų Pranciškonų, Kennebunkport, Maine, 125 psl. liuksusiniame albume telpa 29 mūsų žymiųjų dailininkų kūryba, fotografuota Vytauto Maželio. Leidinį redagavo ir angliškai įvadą parašė Paulius Jurkus. Angliškas albumo tekstas verčia manyti, kad jis skiriamas angliškai skaitančiai visuomenei. Tai tikrai daili ir kultūringa dovana lietuvių draugams. Albumo kaina nepažymėta.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE PARAMA- 2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332 Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. STREGA — Liquer, Import. from Italy... 5th \$5.75
2. KRON BRANNVIN AQUAVIT švediška. 5th \$3.98
3. NAPOLEON Vermouth, Import. from France... 5th \$1.19
4. Popular GERMAN VSOP Brand 5th \$4.69
5. PORT, SOUTHERN, RHINE Wine..... 5th \$.69

6. ST. REMY BRAND, Import. from France..... 5th \$3.98
7. LIEBFRAUMILCH Wine 5th \$.98
8. BORDEAUX Wine „Red or White,..... 5th \$.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

KAI RUSAI ATEINA

(IŠTRAUKA IŠ KNYGOS "WENN DIE RUSSEN KOMMEN")

ROBERT RAID

(55)

Vėl pasigirsta sprogimas. Atsisuku į Herbertą. Kaip su mūsų žmonėmis?

Jis tik šypsteli.

-- Kiek žinau, už Tallinno neišsprogdyta jokia žmonė.

-- Užtat jie dabar darbuojasi, -- suniurzgia Puidak.

Herbertas tęsia toliau:

-- Rusai pradėjo nuo popierių. NKVD būstinėje be paliovos rūko kaminai. Net visos namų registracijos knygos surinktos ir sudėgintos.

-- Ačiū Dievui, dabar NKVD daugiau nieko nesuras.

-- O, kai tik norės jie surasti, tai ir suras.

-- Mūsų tai ne!

-- Tuo tarpu dar ne.

Aš išsitiesiu.

-- Geriau dabar mikime. Greit prireiks jėgų.

Pamažu rūsy įsigali tyla. Girdisi tik nenutrūkstama patrankų kanonada. Rusų laivų artilerija šauda nesustodama. Prasidėjusi kova už Talliną. Šiandien rugpjūčio 26-jį. Ryt arba porytvokiečiai puls miestą. Tada ir mūsų valanda išmuš.

1941 m. rugpjūčio 27 d. Sprogimai. Mūsų rūsys dreba. Kalkės atšoka nuo sienų. Sprogdinimai tebevykdomi. Herbertas sėdasi prie manęs.

-- Jeigu tik bus prieita prie gatvių kovų, miestas bus sunaikintas!

-- Neturime prie to prieiti!

Be pertraukos trinksi rusų laivyno baterijos. Vyrų sėdi tylūs ir valo turimus ginklus.

Prieina Tomas.

-- Jau šiandien?

-- Taip!

-- Eisim visi drauge?

-- Ne. Tu, Justas, Kuusik ir Pent eis su manim, Herbertas išeis su likusiais!

-- Kaip bus padalinti ginklai?

-- Kiekvienas vyras pasijima po peilį. Kiekvienas po tris granatas. Aš ir Herbertas imame po keturias!

-- Kaip su šautuvais?

-- Jie mums tik kliudys. Ir be to, jie niekam tikę. Bet dėl visa ko tavoji grupė paims tris, o manoji du.

Atsisuku į Vilną:

-- Ar balti rankoviai raiščiai jau paruošti?

Ji paduoda ir aš juos padalinu vyrams.

-- Raiščius užsidėti tik man įsakius!

Palengva slenka valandos. Pro purvino lango dulkes ir voratinklius prasiveržia raudona šviesa. Miestas dega. Pasižiūriu į laikrodį -- 9 val. vakaro.

Justas nusiima akinius.

-- Kada pradėsime?

-- Tuojau.

Aš prieinu prie Vilmos:

-- Žinau savo uždavinį?

-- Taip. Gyvos nepasiduosime rusams!

Sužaukiu visus vyrus draugėn.

-- Netrukus išeisime. Mums reikalingi ginklai, ir mes jų turime gauti iš rusų. Jokių būdų nešauti, tik pačiu kraštutiniu atveju.

Rusų patruliams nudėti naudokite peilius. Susitiksime Gustavo Adolfo gimnazijoje. Jeigu aš krisčiau, grupei vadovaus Tomas. Jei Herbertas kristų, Puidak stos jo vietoje. Aišku?

Puidak atsako:

-- Taip!

-- Tvarko. Tolimesni įsakymai susitikimo vietoje.

9 val. nakties. Gatvė, atrodo, ima drebėti. Tankai, Didžiulė vora. Herbertas pasilenkia prie manęs.

-- Atrodo, jų turėtų būti virš 40!

9.30 val. vakaro.

-- Pasiruošti!

Silvija prieina arčiau.

-- Robertai...

-- Sudiev, mergyte!

Ji tik sukukčioja.

-- Pirmyn!

Girgžda atveriamos durys. Pakylu penketą laiptelių aukštyn, atstumiū kiemo vartus. Dangus visas raudonas. Ore dūmų kvapas.

Išiname į gatvę ir atsargiai, laikydami namų šešėlių slenkame pirmyn. Gatvės kaip išmirusios. Virš galvų girdisi rusų sviedinių šnypštimas.

Žingsniai. Grindinių garso kareivių žingsniai. Susigūžiname tarpuvartėje. Pro kertę įsuka patrulis. Trys rusai. Pakeliu ranką. Štai jie prie mūsų vartų. Pripuolęs griebiu vieną rusą už gerklės ir smeigiu peilį į nugarą. Keistas jausmas. Taip, tai už tėvą! Rusas tik susverdi ir krinta begarso. Draugai keliais prispaudę kitus du. Lavonų nuvelkame į kiemą. Aš pasiimu automatą, kiti segasi prie šonų pistalius.

(Bus daugiau)

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

EUROPA IR AFRIKĄ APLANKIUS

A. S. TREČIOKAS

(2)

Lapkr. 22 d., 8:45 val. vakare laivo garsiakalbis pranešė, kad laivo Kapitonas turįs svarbų pranešimą visiems laivo keleiviams ir personalui. Kapitonas E. B. Ellis pranešė, kad JAV Prezidentas Kennedy nušautas! Pranešimas nepaprastai nustebino visus ir tuo metu pradėta vakaro programa buvo nutraukta.

Lapkr. 23 d. saulei tekant įplaukėme į Cannes uostą, Prancūzijoje. Keleiviai jau ant denio laukia daugiau žinių apie JAV Prezidento nužudymą. Netrukus pasirodė laive spausdinamas laikraštukas supilnu aprašymu. Patikėję vakarykštėmis žiniomis, į valgomą pusryčių rinkosi jau su juodais rūbais, ypatingai JAV piliečiai, kurie visi vienodai apgailestavo nelaime. Laive JAV vėliava nuleista ant pusiau stiebo. Mieste visos valdiškos įstaigos reiškė savo užuojautą dėl JAV prezidento mirties.

Į Ničą ir Monte Carlo mus nuvežė savo specialiais autobusais American Express Kompanija su gerai paruoštais palydovais, kurie, pravažiuojant įdomesnes vietas suteikė paaiškinimų ir informacijų. Ypatingai įdomu buvo trikampyje, kur susiduria trijų valstybių sienos: Prancūzijos, Italijos ir Monaco, kurioms pravažiuoti nereikalingi jokie formalumai.

Čia turistai labai dažnai klysta paštų patarnavimuose, nupirkdami pašto ženklus vienoje valstybėje ir siųsdami iš kitos valstybės laiškus. Lygiai kaip su pinigais. Geriausia turėti neiškeistus JAV dolerius, kuriuos visi kraštukas supilnu aprašymu. Patikėję vakarykštėmis žiniomis, į valgomą pusryčių rinkosi jau su juodais rūbais, ypatingai JAV piliečiai, kurie visi vienodai apgailestavo nelaime. Laive JAV vėliava nuleista ant pusiau stiebo. Mieste visos valdiškos įstaigos reiškė savo užuojautą dėl JAV prezidento mirties.

Monaco valstybėje sustojome pietauti. Čia yra garsusis Casino, statytas 1878, į kurį papietavę nuėjome išbandyti laimę.

Lapkričio 24 d. atplaukėme į

Viduržemio jūros pakraštyje esantį didžiausią miestą Barceloną, Ispanijoje, kuris dabartiniu metu turi apie 2,000,000 gyventojų. Miestas seniai statytas ir naujų pastatų mažai matosi. Pasitaikė sekmadienis ir visos krautuvės uždarytos. Gavėse menkas judėjimas ir tuo pasinaudodami galėjome daug apvažiuoti ir apžiūrėti. Alėjos ir didžiosios gatvės medžiais apsodintos, bet miestas atrodo pasenęs ir reikalingas dažų ir geros šluotos.

Miestas turi didžiausią uostą Viduržemio jūros pakraštyje. Žinomas kaip prekybos ir pramonės centras su daugybe laivų.

Iš katedrų ir bažnyčių, kurių čia yra virš 200, aplankėme tik dvi: vieną statytą 1292 metais ir antrą pradėtą statyti 1892 metais ir pastatytą tikrai priekį su dviem bokštais, be šoninių ir užpakalinių sienų. Statybos nebaigimo priežastis nežinoma.

Įdomus buvo Cristupo Columbo paminklas ir jo pirmojo laivo kopija, taip pat 14-to šimtmečio universitetas ir daugelis kitų įdomybių.

Palma uoste, lapkričio 25 dieną daugelis keleivių, juodai apsiręję, dalyvavo laivo bažnyčios pamaldose už prezidentą Kennedy.

Miestas senas ir žinomas dar prieš Kristaus laikus. Pasižymi pastatais iš 13 šimtmečio laikų, bet nemažai ir naujų pastatų, vykdančių modernią statybą.

Palma yra salos pagrindinis miestas su 155,000 gyventojų. Sala yra Ispanijos provincija.

Susipažinę su miesto ir salos įžymybėmis, pastebėjau, kad Majorca turi gerą klimatą ir pasirodymą vasarotojų priėmimui. Ypatingai geri viešbučiai ir pragyvenimas nėra brangus.

Lapkričio 26 d. atplaukėme į akmens salą -- Gibraltarą. Gibraltaras yra žinomas kaip raktas į Viduržemio jūrą.

Miestas turi daugelį įvairių klubų, 7 viešbučius su valgyklomis ir barais, dvi katedras: Romos Katalikų ir The Church of England, o taipgi Church of Scotland, Metodistų ir Sinagogą. Gibraltaro muziejus, pilis (moorish Castle), statytas Tarik ibn-Zeyad 711 metais pr. K.

Lapkričio 28 d. anksčiau ryte mūsų laivas įplaukė į Madeiros salos prielauką ir po pusryčių jau buvome pakeliui į salos miestą Funchal. Miestas švarus ir tvarkingas su 63,000 gyventojų. Viso saloje yra 280,000 gyventojų. Salos gyventojai turi tris pagrindinius pragyvenimo šaltinius: augina vynuoges ir iš jų gamina labai gerą vyną eksportui. Turi lininių medžiagų apdirbimo ir išsiuvinėjimo pramonę ir trečių pajamų šaltinį sudaro turistai, palieką čia savo pinigų.

Čia išvykome į aukštus kalnus, kad susipažinusi su salos ūmiesčio gyvenimu. Kaimeliai ir miesteliai įsikūrę kalnuose iki 3000 pėdų virš jūros lygio.

Madeira yra Atlanto sala, 340 mylių nuo Afrikos pakraščio, Portugalijos globoje. Salos sostinė yra Funchal su vienuolika apskrčių ir pilna savivalda. Į Portugalijos parlamentą renka tris atstovus.

Šią kelionę vykdančių turėjų mintyje savo gyvenimo tris svar-

Albinas ir Ieva Trečiokai su Atlantic laivo kapitonu Ed. Ellis.

besnius įvykius: amžiaus 70 metų sukaktį, iš Lietuvos išvykimo 55 metų ir visuomeniškos veiklos 50 metų.

Pasitaikius geroms sąlygoms, leidomės ilgesnei kelionei, ypatingai susidomėjus Viduržemio jūros pakraščiais, sustojant dviejų kontinentų Europos ir Afrikos dalyse.

Kelionė buvo ypatingai maloni su 10 atimčių ir iš seniai pažįstamų bendrakaivių. Laivo vadovybė mūsų lietuviškai grupei buvo paskyrus valgomam kambary stala nr. 1, prie kurio paprastai valgo laivo kapitonas.

Laivo kapitonas Edvardas B. Ellis kviesdamas svečius pas save, nepamiršo ir lietuvių. Malonu prisiminti, kad visa laivo vadovybė buvo mūsų grupei labai gera ir bandė patarnauti visais galimais būdais, kad kelionė būtų gerinė, malonesnė ir kad keleiviai būtų patenkinti.

Visose sustojimo vietose, oras buvo geras ir sausa ir neklid-

dė numatytų planų įvykdymo.

Pasitaikė, kad pora keleivių buvo susirgę, bet laivo gydytojas ir ligoninė su visais pasirodymais greitai atstatė sveikatą, ir į New Yorką visi mūsų grupės keleiviai grįžo sveiki, kaip ir iš New Yorko vykdam, išskyrus vieną, kuri savo kambary susižeidė ir paskutines porą dienų buvo laivo gydytojo priežiūroje.

Vienai mūsų grupės keleivėi atvykus į New Yorką automobiliu ir sustojus pas pažįstamus, palikus daiktus automobilyje, viskas liko išvogta. Gerai, kad dar nebuvo vėlu naujiems rūbams ir kitiems dalykams, reikalingiems kelionei, nusipirkti prieš išplaukiant.

Gauti laiškai ir laikraščiai į laivą Europoje labai džiugino. Tokių laiškų po keleto gavome: Karpienė ir Jurgelienė iš savo vyrų, o A. S. Trečiokas gavo keleto laikraščių, jų tarpe Dirvą, iš K. S. Karpiaus. Ačiū Visiems.

KAS ŽINOTINA PENSIJOS GAVIMO REIKALU

Klausimas. Man jau sukako 65 metai, bet vis tebedirbu. Kažin ar man reikėtų susisiekti su socialinio draudimo įstaiga?

Atsakymas. Būtinai. Nesenai padaryti pakeitimai socialinio draudimo įstatyme leidžia daugeliui žmonių, sulaukusių 62 arba daugiau metų, pasinaudoti socialiniu draudimu, nors jie ir tebedirbu. Todėl neatidėliokite, pasitikrinkite dar šiandieną.

Kl. Dirbu nepilną laiką, bet kadangi šįmet uždirbsiu daugiau negu \$2000, tai man neatrodo, kad galėčiau gauti kokią nors pensiją, tačiau vienas pažįstamų tvirtina, kad galėčiau. Kieno pusėje teisė?

Ats. Teisė yra Tamstos pažįstamo pusėje. Turėtumėte nedelsiant susižinoti su artimiausia socialinio draudimo įstaiga, išsiaiškinti savo teisę, ir ištirti ar nepriklauso Tamstai pensijai.

Kl. Kur galėčiau gauti žinių, kiek man priklausytų pensijos, jeigu ir padavęs pareiškimą pensijai gauti tebedirbčiau?

Ats. Galite paskambinti telefonu artimiausiai socialinio draudimo įstaigai, arba paprašyti raštu knygelių, kurios aprašo Tamstos teises ir yra siunčiamos nemokamai. Jeigu rašysite, tai prašykite OASI-23 ir OASI-23c knygelių.

Kl. Laikau mažutę vasarvietę prie ežero. Dirbu tik tai vasarą, bet uždirbu apie \$3000. Ir man ir žmonai yra virš 65 metų. Ar mes galėtume gauti kokią pensiją?

Ats. Taip. Galėtumėte gauti pensiją sau ir žmonai už tuos mėnesius, kada daug neprisidėdote prie savo biznio. Toji taisyklė galioja net ir tada, jeigu Jūsų pajamos per išėjusius metus būtų didesnės, negu leidžiama gauti pensijai. Susisiekite su artimiausia socialinio draudimo įstaiga dėl daugiau žinių.

Kl. Man sukaks 73 metai sausio mėnesį. Tebedirbu pilną laiką ir uždirbu daugiau negu \$10,000 per metus. Ar man reikia laukti kol nustosis dirbti, kad paduočiau prašymą pensijai?

Ats. Ne, nereikia. Įstatymas numato, kad pensija mokama kiek vienam, be atodairos į uždarbį, kas tik sukaks 72 metus ir turi teisę pensijai gauti. Tamstai pensija gali būti sumokėta už visą laiką nuo praėjusio sausio mėnesio. Neatidėliokite. Pasitikrinkite šiandien.

dirbu apie \$2200 metams. Ar nauji pakeitimai įstatyme leidžia rums ką nors gauti?

Ats. Taip. Uždirbdami \$2200 per metus, Tamsta ir žmona galėtumėte gauti apie \$1320 pensijos. Norint gauti tokią pensiją, reikia tuojau paduoti pareiškimą.

Kl. Man 63 metai, Uždirbutarp \$2000 ir \$2300 per metus. Kadangi dirbu visą laiką, tai negaliu nuvažiuoti į socialinio draudimo įstaigą. Kaip galėčiau sužinoti, ar man priklauso kokia pensija?

Ats. Nesenai padarius pakeitimus įstatyme, gali būti, kad Tamsta ir galėtum gauti kokią pensiją. Paprašykite artimiausios socialinio draudimo įstaigos atsistų 23 c lapelį.

Kl. Man 66 metai. Neprašiau pensijos, kai man buvo 65 metai, nes tebedirbu. Man rodosi, kad dabar galėčiau gauti šiek tiek pensijos, nors tebedirbu. Ar tai tiesa?

Ats. Tiesa. Turėtumėte nedelsdamas susižinoti su artimiausia socialinio draudimo įstaiga. Jie Tamstai padės nustatyti, ar galėtumėte gauti pensiją šalia savo uždarbio.

Kl. Prieš dviejus metus pasitraukiau iš fabriko mieste ir pradėjau dirbti namuose šautuvų buožu ir meškeres. Uždirbu apie \$1700 į metus ir iki šiol neprašiau pensijos, nes dirbu pilną laiką. Tulas pažįstamas tvirtina, kad turėčiau prašyti pensijos ir galėčiau gauti, nors ir dirbu. Ar jis sako teisę?

Ats. Tikrą teisę. Prie Tamstos \$1700 uždarbio, būtų atskaityta tik \$250 iš pensijos per metus. Turėtumėte tuojau kreiptis į artimiausią socialinio draudimo įstaigą. Kiekvienas uždeistas mėnuo gali Tamstai kaštuoti vieno mėnesio pensiją.

Kl. Aš su vyru esame vyresni negu 65 metai. Aš niekuomet nedirbau ten, kur reikia mokėti socialinio draudimo atskaitymai. Vyras dirba pilną laiką ir uždirba \$2200 per metus. Niekuomet nesikreipėme pensijos, nes jisai dirba. Tačiau mūsų pažįstamas sako, kad turėtumėme kreiptis po to, kai įstatyme buvo padaryta pakeitimų. Ar jis neklysta?

Ats. Ne. Socialinio draudimo įstatymo pakeitimai, padaryti 1961 metais, leidžia Tamstos vyrui ir toliau tebedirbti pilną laiką ir gauti pensiją sau ir Tamstai. Įstatymas numato, kad 1) jokių atskaitymų iš pensijos nebus daroma, jeigu uždarbis neviršija \$1200 per metus; 2) nuo kiekvieno \$2 uždarbio tarp \$1200 ir \$1700 bus atskaitoma \$1 pensijos. Jeigu Tamstos vyras uždirbo \$2200, tai iš jo ir Tamstos pensijos bus atskaitoma \$750.

Tuo būdu Tamstos pažįstamas gali būti teisus, jeigu sudėtinė pensija viršija \$750 per metus. Tamsta turėtų tuojau susižinti su artimiausia socialinio draudimo įstaiga. Jeigu to nepadarysi, gali nustoti dalies pensijos. Neatidėliokite, pasitikrinkite tuojau.

Merry Christmas

S.T. CLAIR SAVINGS ASSOCIATION

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

CITY PEST CONTROL CO.

5455 Broadview Rd. SH 1-3995

GREETINGS and BEST WISHES

KATZ ROOFING CO.

Industrial, Commercial and Residential
Prompt Service

2178 LEE ROAD

YE 2-7735

DIVIDENDUS MOKAME KAS 90 DIENŲ!

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

PINIGAI PADĖTI IKI KIEKVIENO MĖNESIO 15-TOS DIENOS, NES DIVIDENDŲ NUO PIRMOS MĖNESIO DIENOS.

4 1/2% PRISIŪSIME DIVIDENDUS KAS 90 DIENŲ ANT INVESTAVIMŲ.

SIAS SĄSKAITAS YPATINGAI REKOMENDUOJAME PENSIONIERIAMS, KURIEM PROCENTAI YRA SVARBŲ GAUTI DAŽNIAU, NES IS TO PRAGYVENA.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

JUOZAS F. GRIBASKAS,
sekretorius

Chicago Phone: 242-1395; Suburban Phone: 656-6330

VYRIŠKI RŪBAI

SIUVAMI PAGAL JŲSŲ FIGŪROS IŠMIERAS,
PASIRINKTĄ MEDŽIAGĄ IR STILIŲ

- KOSTIUMAI • PALTAI
- FORMALŲS RŪBAI • UNIFORMOS

Darbas atliekamas geriausiose Amerikoje „SIMPSON“ kompanijos siuvyklose.

Didelis pasirinkimas — vietinių ir užsieninių medžiagų.

NAUJAUSI MADŲ ŽURNALAI

JONAS H. AKŠYS

6645 S. WINCHESTER AVE., CHICAGO 36, ILL.

Telefonas 925 - 5179

Sestadieniais ir sekmadieniais — nuo 9 val. ryto.

Kainos: Paltai nuo \$80 iki ... Kostiumai nuo \$85 iki ...

Mutual Federal Bendrovės rekordas

4 1/2% MOKAME

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjome kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsistųti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government

2202 W. CERMAK ROAD -- CHICAGO 8, ILL.

Phone: Virginia 7-7747

John J. Kazanaukas, Pres.

Lietuvių literatūra 1963 metais

LITERATŪROS ISTORIJA IR KRITIKA

Žurnalas Aidai sudarė rinkinį iš jame spausdintų 1962 ir 1963 metais straipsnių apie prel. J. Mačiulį-Maironį ir išleido atskiru leidiniu "Maironis -- jo gimimo šimtmečiui paminėti". Atskiru leidiniu išėjo taip pat A. Baltaragio "Numairionintas Maironis. Jo sovietinio traktavimo raida".

POEZIJA

Derlius gana gausus. Tėvai Pranciškonai parūpino kun. dr. Leonardo Andriekaus, OFM lyrikos knygą "Naktigonė". Lietuviškos Knygos Klubas išleido premijuotą poezijos rinkinį -- Kotrynos Grigaitytės - Graudienės "Rudens sapnus". Naujienos išspausdino Adomo Petro Jaso eilėraščius "Būk palaimintas". Santaros lėšomis paskelbta Algimanto Mackaus "Neornamentuotos kalbos generacija ir augintiniai". Maironio metams pasibaigus Londone Nidos Knygų Klubas išleido didžiojo dainiaus poemą "Jaunąją Lietuvą". Janina Narūnė (Markevičiūtė - Pakšienė) išleido "Sutemas. Dienoraštinius posmus", skirtus jos vyro a.a. prof. dr. Kazimiero Pakšto atminimui. Vaiva paskelbė Leono Švedo "Sugrįžimus į Sodą ir Gamrą". Immaculata išleido kan. Mykolo Vaitkaus "Alfą ir Omega. Eilėraščius 1947-1949". Pagaliau, Immaculata išspausdino dar Jono Vėgėlio "Visgailį".

DRAMA (teatro veikalai).

Santara - Šviesa išleido dr. Kosto Ostrausko "Žaliąjį lankelį" (Dvi vienaveiksmės dramos), knygoje yra dar ir seniau paskelbta "Pypkė". D. Britanijoje Šaltinis Londono Lietuvių Sporto ir Socialinio Klubo lėšomis atspausdino iš žurnalo L. Švalkaus "Didžiąją auką. Kovojančios Lietuvos 3 veiksmų dramą".

GROŽINĖ PROZA (romanai, apysakos, novelės).

Chicagoje išleistas Vacio Kavalitno premijuotas romanas "Kalnų giesmė". Lietuvių Enciklopedijos leidykla užbaigė Vinco Krėvės raštų leidimą VI tomu -- "Dangaus ir žemės sūnus". Pagaliau pasirodė Juozo Krumi- no romanas "Šeštasis medis", išleistas D. Britanijoje Nidos Knygų Klubu. Lietuviškos Knygos Klubu partūpintas Vytauto Voler- to "Upė teka vingiais" romanas. D. Britanijos Nidos Knygų Klub-

bas davė dar vieną knygą -- R. Spalio (Romualdo Giedraičio) novelės "Angelai ir nuodėmės". Terra išleido Mariaus Katiliškio novelių rinkinį "Šventadienis už miesto". Viltis pakartotojo Vinco Ramono "Dailininko Raubos" laidą.

Pasirodė tik vienas verstas iš švedų kalbos Sally Salmynen romaną "Katryna", kurį išleido Terra.

KALBOTYRA

Tarptautinėje dešimtainėje bibliografijos klasifikacijos sistemoje 1962 m. vasara panaikintas visas 4 (Kalbotyros) skyrius ir įjungtas į literatūros skyrių. Terra išleido "Dabartinės lietuvių kalbos žodyną" (990 psl.), Pedagoginis Lituanistikos Institutas Chicagoje -- Leonardo Dambriūno "Lietuvių kalbos sintaksė" (trečią laidą, papildytą) ir Kazys S. Karpis paskelbė savo samprotavimus "Kalbos vienodinimo klausimu".

VAIKŲ SKAITYBA.

Ji paprastai priskaitoma prie O skyriaus (Bendrybių), bet seniau nevengdavo ją skelbti ir literatūros skyriuje. Nijolės Jankutė-Užubalienės "Žebriuko nuotykių miške" išleisti LSS Kernavos tunto susilaukė didelio pasisekimo jaunųjų skaitytojų tarpe. J. Narūnės "Gintaro takais. Lietuvos vaizdai eilėraščiuose" išspausdinti Chicagoje, Susilaukta Viktoro Petravičiaus lino režiniai išpuoštos liaudies pasakos "Gulbė karaliaus patį" antrosios laidos, kurią partūpino JAV Liet. Bendruomenės Kultūros Fondas.

ATSIMINIMAI

Kartais kitose klasifikacijose priskiriami irgi praliteratūros. Kan. Mykolo Vaitkaus "Atsiminimų" išleistas 2 knygos "Su Mini- ja į Baltiją" ir "Baltijos gražuolė (Liepoja)". Nidos Knygų Klubu D. Britanijoje leidiniai. Recenzentai atkreipė dėmesį ir į Antano Rūko "Vienišo žmogaus gyvenimą" (Juozo Adomaičio Dėdės Šerno gyvenimo bruožus), rado knygoje tokių savybių kurios leidžia įtraukti ją į beletristikos skyrių. Išleista Amerikos Lietuvių Istorijos Draugijos Chicago- je.

VERTIMAI Į ANGLŲ KALBĄ

Plačiai išgarsėjo amerikiečių spaudoje paminėtas Jurgio Gliados romanas "House upon the sand" (Namai ant smėlio), New Yorko Manyland Books leidyklos

SPORTINIŲ VARŽYBŲ KALENDORIUS

FASK-tas skelbia sekantį 1963/64 m. sezono sportinių varžybų kalendorių:

* XIV-jų Žaidynių Krepšinio varžybos -- 1964 m. balandžio

išleistas. Ta pati leidykla davė dar ir Igno J. Šeinaus "The ordeal of Assad Pasha" ir III laidą "Selected Lithuanian short stories". St. Zbarsko redaguotus. Lietuvos garbės konsulas Los Angeles mieste dr. J. Bielskis išvertė J. Sužiedėlio sulietuvinatą rusų rašytojo Ivano Chruščiovo - Sokolnikovo (1841-1929) garsų romaną "The Battle of Gurnwald", kurį su prologu ir gausingais priedais - paaiškinimais išleido Lietuvių Dienų leidykla.

MILAŠIANA.

Prancūzas Jacques Bugé apgynė disertaciją filosofijos dr. laipsniui "Mitosz en quete du Divin", kurią išleido Libraire Nizet Paryžiuje.

ANGLIŠKAI RAŠUSIO LIETUVIO POEZIJA.

1961 m. miręs advokatas Frank B. Mast (Mastauskas) 1933-1938 m. sukūrė nemažą eilėraščių, kurie dabar išleisti atskira knyga, vardu "The poetic works".

Kitų sričių išleistų knygų apžvalgą paskelbsime kitame numeryje.

Liet. Bibliogr. Tarnyba (1132 N. Walnut Street, Danville, Ill., 61833).

4 - 5 d. Toronte. Rengia Kanados Sporto Apygarda.

* 1964 m. Š. Amerikos Pabaltiečių Olimpinių Žaidimų -- krepšinis, tinklinis ir stalo tenisas -- 1964 m. gegužės 2-3 d. Clevelande. Rengia -- latviai.

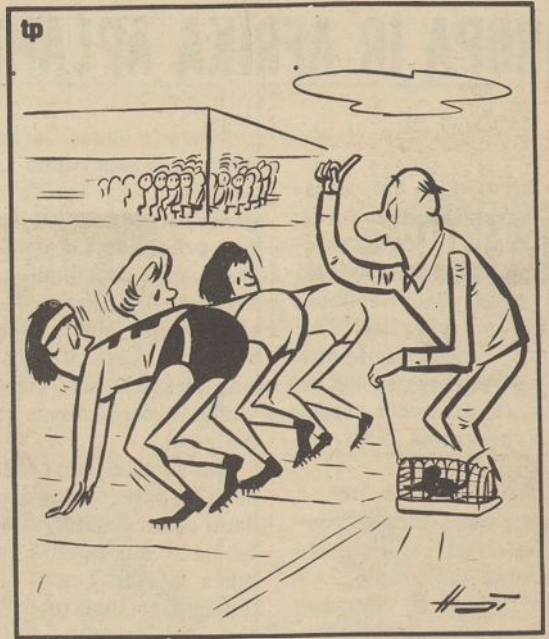
* 1964 m. Š. Amerikos Pabaltiečių Olimpinių Žaidimų -- lengvoji atletika, plaukymas, lauko tenisas ir futbolas (soccer). -- 1964 m. birželio 27 - 28 d. Clevelande. Rengia lietuviai -- FASK-tas, talkininkaujant Clevelando LSK Žaibui.

* XIV-jų Žaidynių Lengvosios Atletikos, Lauko teniso ir Futbolo (Soccer) varžybos -- 1964 m. rugsėjo 12-13 d. Chicagoje. Rengia -- Vid. Vakarų Sporto Apygarda.

* XIV-jų Žaidynių Tinklinio varžybos bus prijungiamos prie krepšinio varžybų, 1964 m. balandžio 4-5 d. Toronte tik tuo atveju, jei varžybose atsirastų dalyvių iš Rytų ir Kanados sporto apygardų. Priešingu atveju -- tinklinio varžybos numatomos vykdyti Chicagoje, skirtingu laiku.

Aukčiau paminėtas varžybų kalendorius apima tik metinių žaidynių bei pabaltiečių pirmenybių datas. Čia nepaminiama visa eilė kitų, mažesnės apimtys varžybų, kaip apygardinės pirmenybės ir kt.

Šią žiemą yra pirmą kartą planuojama surengti slidinėjimo varžybas. Šiuo reikalu vykdomi pasitarimai. Ar varžybos bus vykdomos atskirai, ar priderintos prie kitų pabaltiečių varžybų paaiškės netolimoje ateityje.

Be žodžių...

Kai kuriose vietovėse rodant susidomėjimo šaudymo sportu, bus daroma žygių ateinančią vasarą surengti pirmąsias šaudymo varžybas.

PABALTIEČIŲ SPORTO FEDERACIJOS VEIKLA

Praeitą mėnesį Clevelande įvyko 1963 m. Pabaltiečių Sporto Federacijos metinis suvažiavimas - konvencija, kurioje dalyvavo JAV-bių ir Kanados lietuvių latvių ir estų sportinių vadovybių atstovai, bei PSF-jos pareigūnai.

Suvažiavimas priėmė praėjusių metų PSF-jos darbus ir nustatė gaires ateinančių metų veiklai. Kaip jau anksčiau buvo skelbta, 1964 m. įvyks Š. Amerikos Pabaltiečių Olimpjiada. Suvažiavime buvo išdirbta Olimpjiados programa ir nustatytos datos.

Olimpjiada nutarta rengti 2 ralais. I-jį ratą rengia latviai 1964 m. gegužės 2-3 d. Clevelande.

Programoje -- krepšinis, tinklinis ir stalo tenisas.

II-jį ratą rengia lietuviai -- 1964 m. birželio 27-28 d., Clevelande, ar, eventualiai, kitoje vietovėje. Programoje -- lengvoji atletika, plaukymas, lauko tenisas ir futbolas (soccer).

PSF-jos vyriausias organas yra Vykdomasis Komitetas, kurį sudaro 12 asmenų -- iš kiekvienos tautybės po 4. Komiteto kadencija -- 2 metai. Atstovus skiria paskirų tautybių sportinės vadovybės. V - K-tui vadovauja kiekviena tautybė eilės tvarka. Dabartinis VK sudarytas pereinamaisiais. Jam vadovauja latviai. Pirmininku yra žinomas latvių sporto veikėjas V. Baumanis, sekretorium -- mūsiškis A. Bielskus. Kiti mūsų atstovai yra V. Jokūbaitis (Cleveland), J. Gustainis (Toronto), P. Petrutis (Chicago) ir protokolo sekretorė R. Besperaitytė (Cleveland).

MAY'S BASEMENTS

IŠPARDAVIMAS!

Žinomų gamyklų berniukams megztukai dovanoms

Kainavę po 5.99 iki 7.99

4.99

Nepaprastos sutaupos šiems žinomų gamyklų megztukams. Didelis pasirinkimas iš susegamų ir užtraukiamų kardiganų ir užvelkamų per galvą stiliuose. Lygių ir margų spalvų. Dydžiai nuo 6 iki 18.

BASEMENT BOYS' CLOTHING DEPARTMENT, THE MAY COMPANY, DOWNTOWN AND BRANCHES

Vyrams ir paaugliams!

ŠILTAIS PAMUŠALAIŠ ŠLIURĖS

A. ODINIAIS PADAIS OPEROS ŠLIURĖS tvirtos vinilo odos, medvilnės flanelio pamušalais. Rudos ar rusvos spalvos. Dydžiai 7 iki 11, tik pilnų dydžių.

B. MINKŠTAIS PUSPADŽIAIS OPEROS ŠLIURĖS - iš vidaus medvilnės flanelis, elnio odos viršus. Dydžiai 7, 10 ir 12, tik pilnų dydžių.

BASEMENT MEN'S SHOE DEPARTMENT, THE MAY COMPANY, DOWNTOWN AND BRANCHES

Šiltos dovanos! Pritaikytos biudžetui!

3.49

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

TAS-TEE CATERING COMPANY

6612 MADISON AVE. ME 1-2468
7505 Grace Ave. WO. 1-1000

GREETINGS and BEST WISHES
JUDGE

NORMAN A. FUERST

Municipal Court

GREETINGS and BEST WISHES

THE CLEVELAND TIME CLOCK and SERVICE CO.

ALSO A COMPLETE LINE OF TIME SWITCHES

3033 Payne Ave. TO 1-2496

Vietname žuvo kpt. T. Niaura

Capt. Ted P. Neura

Brunswicke, prie Clevelando, Niaurų ūkyje, kur nuolat vyksta Clevelando lietuvių vasaros meto renginiai - gegužinės, lietuvių Niaurų šeimoje gražiai augo ir 1 mokslusėjo 10 vaikų -- 4 broliai ir 6 seserys.

Vienas tų gražiai naujųsių broliai, lietuviškas blondinas Tadas, mokslus baigė Auburno Universitete, Alabamoje, kur ir dabar gyvena jo šeima. Buvo gabus ne tik moksle, bet gražiai išsiskyrė ir sporte. Jis ne kartą dalyvavo rinktinėse ir gerėjosi galėdamas atstovauti lietuvių kilmės jaunimą rinktinėse Amerikos sportininkų eilėse.

Kariuomenėje užsitarnavęs kapitono laipsnį, buvo išsiųstas į Vietnamą, kaip specialistas parėjas prie Vietnamo armijos. Šiomis dienomis jo lėktuvas buvo pašautas ir toje nelaimėje žuvo viso trys amerikiečių karininkai.

Tadas paliko žmoną su dviem vaikučiais ir nuliūdusią Niaurų šeimą Brunswicke.

* NELSON E. SUNDERMEIER Clevelando Pašto viršininkas ragina visus sveikinimų ir pakietų siuntėjus neužmiršti, kad jautėbėra ko raginti "iš anksto paruošti siuntas". Dabar jau visas korteleis reikia siųsti pirmos klasės paštu, naudojant 5 cent. ženkluką. Būtinai adresuojant žymėti ZIP numerį, kad siunta adresuotą pasiektų laiku.

Pašto viršininkas reiškia ta proga padėką už gražų bendradarbiavimą ir reiškia viltį, kad visų sudėtinėms pastangomis, pavyks siuntas įteikti adresatams prieš Kalėdas.

* TĖVYNĖS GARSŲ radijas švenčių metu transliuos dvi specialias programas: Kalėdų dieną, gruodžio 25, nuo 2 - 3 val. p.p. ir Naujųjų Metų dieną, sausio 1, nuo 2 - 3 val. p.p.

Kalėdų programoje kalbės kun. V. Ivanauskas, Petras Maželis

Pirmą kartą Clevelande! 1963 metų TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS filmai bus rodomi Lietuvių salėje, šeštadienio vakare, gruodžio 21 d. Pradžia 7 val. Suaugusiems \$1.

Rengia JAV Lietuvių Bendruomenės I Apylinkė

Jaunimui su tėvais atvykusiems įėjimas nemokamai

Šią spalvotą Tautinių Šokių Šventės Chicagoje filmą matysit tie, kurie ten dalyvavot, kurie šokot ir tie, kurie negalėjot nuvykti. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, JAV Lietuvių Bendruomenės ir Lietuvių Fondo valdybų trumpi pranešimai.

Tą vakarą bus pagerbti mūsų šokėjai, kurie važiuo ir dalyvavo šokių programos išpildyme.

Bus pristatyta išrinkta Clevelando žymiausia šiu metų piliētė INGRIDA STASAITE.

Turėsime progą susipažinti su aukštuosius mokslus baigusiais mūsų jaunuoliais.

PO PROGRAMOS VAISES

KALBOS KERTELĖ

Rašo STEPAS VYKINTAS

LITERATŪRA IR KALBA

Literatūra ir kalba yra tiek susiję dalykai, kad vieno be antro negalima net įsivaizduoti. Jei rašytojas nemoka tos kalbos, kuria jis rašo, geriau tegu jis visai nerašo. Kaip šiais moderniais laikais joks amatininkas negali dirbti to amato, kurio jis nėra mokėsis ir baigęs specialioje amatų mokykloje, taip ir rašytojas negali imtis plunksnos, jei jis specialiai nėra mokėsis savo gimtosios kalbos ir literatūros. Tiesa, mūsų žemaitė buvo savamokslė, tačiau lietuvių kalbą ji mokėjo geriau, negu kai kurie mūsų inteligentai, baigę universitetą. Bet ji buvo gimusi ne tik su nepaprastu rašytojos, o kartu ir kalbininkės talentu. Ji buvo ne tik literatūros, bet ir kalbos kūrėja. Tokių rašytojų kiekvienoje tautos gimsta nedaug. Kitiems gi rašytojams, nors iš prigimties ir apdovanotiems literatūriniais gabumais, tenka labai atsidėjus studijuoti gimtąją kalbą, jos gramatiką, sintaksę, kirčio mokslą, žodyną, kad būtų tobili savosios kalbos kūrėjai ir puoselėtojai. Ir juo rašytojas geriau moka gimtąją kalbą, juo jis labiau gali išskirti savo raštais tautos daugiomenę, šalia žemaitės, vaižgantis, krėvė, Sruga, Putinas, Ramonas yra mums pavyzdžiai, kaip rašytojas savo gimtosios kalbos turtus gali perduoti esamoms ir būsimoms kartoms. Todėl kiekvieno rašytojo uždavinys pirmoje eilėje rūpintis savo kalbos tobulumu, jos turtinimu, rašybos taisyklumu, kad kalbininkas negalėtų jam prikišti jokių kalbos ir rašybos klaidų.

AR VERTA LEISTI BLOGA KALBA KNYGAS? Kaip Vasario 16 d. Gimnazijos mokytojas, seneniai gavau autoriaus dovaną, knygą, pavadintą "Visgailio" vardu. Šios knygos autorius yra Jonas Vėgėlis. Vieš. Jurgio, parapijoje

AR VERTA LEISTI BLOGA KALBA KNYGAS?

Kaip Vasario 16 d. Gimnazijos mokytojas, seneniai gavau autoriaus dovaną, knygą, pavadintą "Visgailio" vardu. Šios knygos autorius yra Jonas Vėgėlis. Vieš. Jurgio, parapijoje

* MAY CO, ruošia planus penktajam savo skyriui, kuris 1965 m. bus pastatytas Great Northern Shopping Center rajone, North Olmsted priemiestyje. Sekantį pavasarį bus atidarytas naujas Mentor skyrius. Moderniški May Co. krautuvių pastatai bus 3 aukštų apims 160 įvairius prekybos skyrius.

Visais apdraudos reikalais kreipkitės į vieną iš seniausių apdraudos įstaigų Clevelande.

Mūsų "Stock Casualty Co's" duoda 15-25% nuolaidos geriems mašinų vairuotojams.

A T S T O V A S
VYT. SENKUS
WO 1-6820

M. A. SCHNEIDER CO.
2710 Lorain Ave.,
Cleveland, Ohio

ruošia prologą iš E. Tumienės poezijos rinkinio Karaliai ir šventieji, Milda Lenkauskienė pasakos apie Kalėdų įvairenybes Lietuvoje ir plačiame pasaulyje. Šiai programai sveikinimai priimami iki gruodžio 22 d.

Naujųjų Metų programoje bus transliuojamas ištisos valandos lietuvių simfoninės muzikos koncertas. Programą pradės Naujųjų Metų žodžių Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos atstovai.

VYSKUPO VALANČIAUS LIUANISTINE MOKYKLA gruodžio 14 d. paleista Kalėdų atostogų. Po naujų metų darbas pradedamas šeštadienį, sausio 4 d.

Paskutinįjį šeštadienį, gruodžio 14 d. moksleiviai, susirinkę į mokyklos salę, darė šiaudinius, saulutes, kiškius ir kitokių lietuviškų žaislų savo Kalėdų eglutėi. Moksleivius žaislų darybos išmokė Milda Lenkauskienė ir Pranė Butkuvienė, kurioms talkino visi mokyklos mokytojai. Priešatostoginė darbo diena mokykloje buvo baigta Kalėdų kolektyvų, kurias pravedė kapelionas kun. P. Dzegoraitis.

Vysk. Valančiaus lituanistinę mokyklą pirmąjį trimestrą lankė 137 moksleiviai. Mokykloje dirba 12 mokytojų.

MUZ. ALF. MIKULSKIS sukomponavo Kalėdų lopšinę vaikų chorui, kurią pirmą kartą atliks vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos choras Kalėdų eglutėje gruodžio 29 d. A. Mikulskis taip pat sukomponavo dainuojamą šukį Kalėdų seneliui pasveikinti. Eglutės parengime moksleiviai suavids M. Venclausko vaizdelį Stebuklingoji Naktis. Pats autorius, mkt. A. Balašaitienė ir seselė Valerija rūpinasi vaizdelio pastatymu ir dekoracijomis, o mokytojos A. Petukauskienė ir O. Kliorienė ruošia kostiumus. Tėvų komitetas maloniai prašo tėvų visokios rūšies talkos, kad būtų sėkmingas Kalėdų eglutės parengimas.

* TĖVYNĖS GARSŲ radijas švenčių metu transliuos dvi specialias programas: Kalėdų dieną, gruodžio 25, nuo 2 - 3 val. p.p. ir Naujųjų Metų dieną, sausio 1, nuo 2 - 3 val. p.p.

Kalėdų programoje kalbės kun. V. Ivanauskas, Petras Maželis

J. P. MULL-MULIOLIS REALTOR

East Cleveland

2 šeimų, 5-5, rūšys po visu namu, 2 gazo pečiai, 2 garažai, palikimas, prašo \$16,900. Duokit pasiūlymą!

1 šeimos, 4 mieg. kambariai, geras gazo pečius. Netoli Show High mokyklos. \$13,500.

Nottingham

1 šeimos, 8 kambariai, 2 vonios, naujas rūšys po visu namu, moderni virtuvė, sklypas 40 x 160, \$14,800. Šalutinė rami gatvė iš Nottingham Rd. Geras susisiekimas.

Šv. Jurgio, parapijoje

2-jų šeimų, 5-5. Rūšys po visu namu. 2 geri gazo pečiai. E. 71 gt. arčiau St. Clair. \$11,700.

3 šeimų, 3-3-5, 2 nauji garažai, gerame stovyje. Mėnesinės pajamos \$170. Prašo \$12,500.

2 šeimų, 5-6, 2 geri gazo pečiai, variniai vandens vamzdžiai, 3 garažai. \$9800. Galite pirkti su \$500 įmokejimu. Paskaičiuokite! Jums duos daug kartų daugiau nuosimėjų, kaip banke.

Geras, mūrinis pastatas su 2 krautuvių ir 3 butais ir šalia dar 2 kraut. Puikiam stovyje. Apie \$5,000 įmokėti.

Lietuviai bendradarbiai:
Alg. Dailidė ir John Lorenz
13229 Superior Ave.

UL 1-6666

Tuo metu, karalius mūsų Vladislavas, su lenkais, Nužygiavo gelbėti Prūsų, Su kariuomenės pulkais.

(50 psl.)

Lenkai, Prūsiją sutiko Prisiųngti sau visai, Švedams - Estiją paliko, Valdyt amžiams, ištisai.

(52 psl.)

Jose - tūkstančiai karolių Žėri, gintaro tikriausiai! Padaryt mūsų brolių, Mieste Kunigo Vyriausio.

(238 psl.)

Kokiais sintaksės dėsniais galima pateisinti čia žymius kablelius, brūkšnius ir kitus ženklus, ne tik autorius, bet ir 4 kl. mokinys negalės paaiškinti. Kaip galima kableliu atskirti veiksnį nuo papildinio, ar du papildiniu išskirti brūkšniu, ar vietos aplinkybę nuo veiksnio brūkšniu, nė pats autorius, matyt, nesupranta, kodėl taip pažymėjo. Jei taip sintaksiškai blogai teatrodytų tik šie trys posmai, tiek to, numotume ranka. Bet ištisai visa knyga knibždėte knibžda tokiomis grubiomis sintaksinėmis klaidomis. Todėl šios knygos mes negalime rekomenduoti nei mokiniais, nei lietuvių kalbos neuotukoms, nes jie bus suklaidinti.

Kyla labai rimtas klausimas, ar verta tokias knygas netikrėti, bet visuomet ir visur lietuviams leisti? Juk tokios knygos žaloja mūsų kalbos jausmą, klaidina skaitytojus kalbiškai ir sintaksiškai, ir jos ne tik nekalia, bet žlugdo mūsų kalbos kultūrą. Argi autoriai negalėtų, prieš leisdami savo lėšomis tokias knygas, pasitarti su literatūros ir kalbos specialistais? Argi visa tai, ką mes parašome, turi išvysti dienos šviesą ir pasiekti vargšą skaitytoją? Juk pinigai yra brangus dalykas, ir juos galima panaudoti geresniems ir kilnesniems darbams, negu bloga kalba knygų leidybai.

CHICAGOS PARENGIMŲ KALENDORIUS

GRUODŽIO 28 D. Marquette Parko lituanistinės mokyklos kalėdų eglutė parapijos salėje.

GRUODŽIO 29 D. 4 val. p.p. Vyr. Lietuvos išlaisvinimo komiteto 20 metų sukakties minėjimas Jaunimo Centre.

GRUODŽIO 31 D. Naujųjų Metų sutikimas. Ruošia L.S.T. Korp! Neo-Lithuanian ir L. Tautinis Akademis sambūris Ferrara Catering salėje.

GRUODŽIO 31 D. Naujųjų Metų sutikimas, ruošiamas Santaros-Sviesos Kolegijos Chicago skyriaus Drake viesbutyje.

GRUODŽIO 31 D. Naujųjų Metų sutikimas, ruošiamas Santaros-Sviesos Kolegijos Chicago skyriaus Drake viesbutyje.

GRUODŽIO 31 D. Cicero Aukštesniosios lituanistinės mokyklos Naujų Metų sutikimas parapijos salėje.

Jeigu esate tikras,

kad Jūsų giminė, bičiulis ar geras pažįstamas neskaito Dirvos, atsiųskite jo adresą. Mes dovanai siuntinėsimė jam Dirvą dvi savaites susipažinti.

Jeigu esate tikras, kad užsakęs Dirvą dar jos neskaitančiam kaimynui ar geram bičiuliui, padarysite malonią jam staigmeną, užsakykite ją dabar, nes

iki š. m. gruodžio 31 d. kaip dovana užsakoma Dirva kainuos Jums tik 10 dol. metams.

Norėdami užsakyti Dirvą supažindinti ar jos prenumeratą padovanoti 1964 metams, užpildykite žemiau esančią atkarpą ir iškirpę ją atsiųskite: Dirvai, 6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

DIRVA

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

Susipažinti ☐
Priedų čekis ☐

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1 - 1763

936 East 185th St.
KE 1 - 7770

EAST CLEVELAND-13515 EUCLID AT SUPERIOR

SAVINGS
EARN

OPEN EVERY SATURDAY
UNTIL 2:30 P. M.

4 1/2 %

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

SUPERIOR
SAVINGS

HOME AND REMODELING
LOANS

IN TOWN OFFICE-6712 SUPERIOR AT E. 68TH

DIRVA

Nr. 144

1963 m. gruodžio 18 d.

KAS IR KUR?

PRANEŠAME DIRVOS SKAITYTOJAMS ir bendradarbiams, kad ryšium su Kalėdų šventėmis, Dirva nepasirodys gruodžio 25 ir 27 dienomis.

Sekantis po švenčių Dirvos numeris išeis gruodžio 30 d., o pirmas 1964 m. numeris pasirodys sausio 3 d.

* Korp! NEO - LITHUANIA Valdyba Chicagaj primena visiems korporantams ir jų miešiams rėmėjams kaip greičiau užsisakyti staliukus į Korp! rengiamą Naujų 1964 metų sutikimą. Vietų skaičius ribotas ir pavėlavusiems nebeliks. Rezervacijos per fil. M. Šimkų 4259 So. Maplewood (Šimkus Real Estate) Telef. CL 4-7450.

* DAIL. J.K. RAČKAUS PARODA įvyksta sausio 4-12 dienomis Čiurlionio Galerijoje Chicagoje. Dail. J.K. Račkus studijavo dailę Detroito universitete, Ontario College of Art (Toronto), Ecole des Beaux Arts ir Académie d'Andre Lhote Paryžiuje. Apie jo kūrybą "Lietuvių Enciklopedijoje" rašoma, kad jo "kūrybinė raida buvo laipsniška: iš pusiau abstrakčių bei kubistinių, išlaikytų, tradiciniuose tų srovių rėmuose, kompozicijų dailininkas tolydžio ėjo į savitą surrealistinį ir abstraktų vaizdavimo būdą. Pastarosiose kompozicijose vyrauja mistiškai abstrakti tematika bei dramatiškai aštrus koloritas. Tačiau pats kūrinio forminimas labai racionaliai išsprestas, apsiribojant grynai konkrečių tapybinių problemų ieškojimais."

Dail. J.K. Račkus nuo 1954 metų gyvena Kanadoje ir savo parodas yra turėjęs Paryžiuje (4 kartus), Londone, Barcelonoje, Toronte, Montrealyje ir eilėje lietuvių dailininkų parodų Kanadoje ir JAV. Paskutinioji jo paroda

da įvyko per Santaros-Šviesos suvažiavimą Tabor Farmoje šių metų rugsėjo mėnesyje. Ši Čiurlionio Galerijoje įvyksianti paroda yra ruošiamą Šviesos-Santaros kolegijos Chicagos skyriaus.

* NAUJUS METUS jei norite sutikti prabangioje salėje, dalyvaukite Šviesos-Santaros Naujų Metų sutikime Drake viešbutyje, Oakbrooke, Staliukai užsąkomī tel. HE 4-8836 ar 224-6336.

• L.S.T. Korp! Neo-Lithuania ir Lietuvių Tautinis Akademinis Sambūris Chicagoje ruošia tradicinį Naujųjų Metų sutikimą naujoje, erdvioje ir puošnioje Ferrara Catering salėje, 5609-21 W. North Ave.

Svečiai bus vaišinami šaltais ir šiltomis valgiais, veiks baras. Šokiams gros Chicago Neo-Lithuania 14 asmenų orkestras. Pradžią 9 val. vakaro.

Automobiliams pastatyti yra dvi aikštės prieš salę, kitoje gatvės pusėje.

Staliukai užsąkomī pas filist. Mečį Šimkų (Šimkus Real Estate), 4259 So. Maplewood Ave., nuo 9 v. ryto iki 3 val. p. p. ir nuo 5 iki 8 val. vak., telef. CL 4-7450.

L.S.T. Korp! Neo Lithuania ir L.T.A. Sambūris kviečia visus savo narius su jų draugais ir bičiuliais į ši Naujųjų Metų sutikimą atsilankyti ir draugiškoje nuotaikoje sutikti ateinančius Naujuosius Metus.

* DAINAVOS ANSAMBLIS praneša, kad to ansamblio įdainuotos ilgo grojimo plokštelės (Stereo ir Hi Fi) gaunamos pas Joną Karvelį. 2715 West 71st., Chicago, Ill. 60629 ir kitur lietuvių muzikos reikmenų krautuvėse.

Canberros (Australijoje) lietuviai talkos būdu pasistatė savo klubo namus. Darbas buvo nelengvas, bet bendromis jėgomis per aštuonis mėnesius buvo baigtas ir šiandien čia savoje pastogėje vyksta susirinkimai ir parengimai. Nuotraukoje talkininkai užkandžių metu statant namus.

ARGENTINOS LIETUVIŲ CHORAS DALYVAUS LIETUVIŲ DIENOJE NEW YORKE

Argentinos Lietuvių choras Buenos Aires, užsiregistravo dalyvauti 1964 m. Pasaulinės Parodos New Yorke Lietuvių Dienoje. Šiam chorui ilgus metus vadovauja muz. V. Rimavičius.

Be anksčiau skelbtųjų Lietuvių Dienoje dalyvauti dar užsiregistravo Miami - Hollywood (Florida) lietuvių choras vad. Anyta Karns.

Operetės choro (New Yorke) vicepirmininkas Jonas Šileikis, vietoj Kalėdinių sveikinimo atviručių, Dainų Dienos reikalams įteikė 10,00 auką.

K. DONELAIČIO LITUANISTINĖS MOKYKLOS KALĖDŲ EG-LUTĖ šiais metais įvyks Jaunimo Centro salėje sekantį šeštadienį, gruodžio mėn. 21 d., 5 val. p.p. Programoje p. Frankienės parašytas vaidinimas "Vaikukai-avinukai", kurį išpildys mokyklos mokiniai. Po programos visi mažieji bus Kalėdų senelio apdovanoti dovanomis, o suaugusieji galės pasistiprinti prie motinų paruošto bufeto. Visuomenė nuoširdžiai kviečiama dalyvauti.

LATVIŲ STUDENTIJĄ SIEKIA RYŠIŲ SU AFRIKOS IR AZIJOS STUDENTAIS

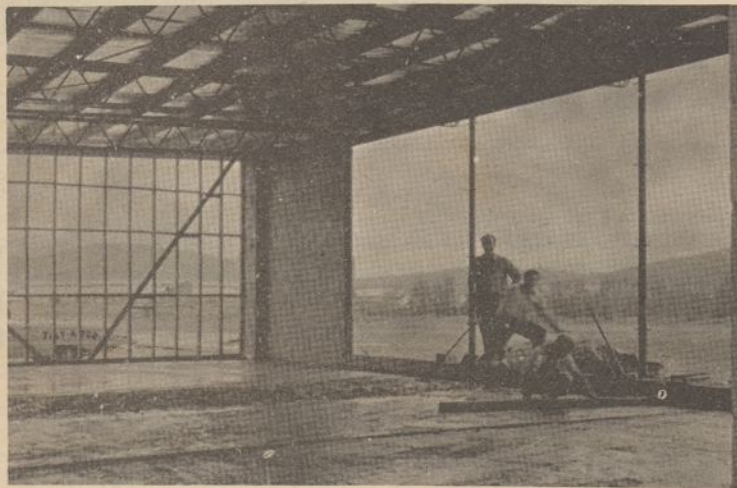
Naujai išrinkta Amerikos latvių studentų sąjunga valdyba savo pirmame posėdyje nutarė dalyvauti ir siųsti savo delegaciją į Australijoje įvyksiantį tarpt. studentijos kongresą.

Valdybos užsienio ryšiams komisija svarstė galimybes, kaip įvairiose vietovėse surengti susitikimus su Afrikos ir Azijos kraštų studentais, studijuojančiais Amerikoje, tąja proga juos informuojant apie sovietinį kolonializmą. Toji komisija sieksianti taip pat artimesnių ryšių su kitų Rytų Europos pavergtų kraštų studentų organizacijomis išsivijoje.

Kita komisija tęs anksčiau pradėtą darbą latvių kalbos seminarams studentų organizacijose plėsti.

LATVIAI NEW YORKO PARODOJ

Kaimynų latvių išeivija Amerikoje lygiu būdu ruošiasi tarptautinei parodai New Yorke. Tam reikalui sudarytas komitetas, ap-

Didžiosios salės pagrindžio liejimas. Šiandien Canberros lietuvių klubo namai jau užbaigti ir šioj erdvioj salėj jaunimas linkminasi.

kyklos mokiniai. Po programos visi mažieji bus Kalėdų senelio apdovanoti dovanomis, o suaugusieji galės pasistiprinti prie motinų paruošto bufeto. Visuomenė nuoširdžiai kviečiama dalyvauti.

mas knygos pasirodymą, pastebi, kad autorius savo mintimis išsklaido ne vieną susidariusią iliuziją, kuriomis daugelis apsiraminę gyvena. Gi iliuzijomis negalime išlikti ir laimėti. Vietoj to, autorius patiekia tikrovės analizę ir atveria ištikimybės tautai asmeniškų ir humaniškųjų vertybių šviesioje.

PLEČIAMA KREDITO DRAUGIJŲ VEIKLA

Latvių išeiviai Amerikoje ir Kanadoje turi jau įsteigę 9 tau-

Karaliaus Mindaugo minėjimas Toronte

Lietuvos karaliaus Mindaugo 700 metų mirties sukaktis buvo gražiai paminėta gruodžio 8 d. Bloor Collegiate Auditorijoje. Minėjimą pradėjo trumpu įžangos žodžiu LB apylinkės pirmininkė dr. J. Matulionytė. Jinai pažymėjo, kad Mindaugas žuvo nuo savo tautiečio rankos, bet jo darbai ne-žuvo. Mindaugo Lietuvos apjungimo politiką sekė ir kiti valdovai. Jo vardas yra likęs lietuvių tautos istorijoje įrašytas amžinai.

Po kun. P. Ažubalio invokacijos sekė paskaita, kurią skaitė svečias iš Clevelando dr. J. Jakštas. Prelegentas, panaudodamas visą eilę istorinių šaltinių, nukėlė klausytojus į aną senovinę Mindaugo laikų Lietuvą, kuri apsupa slavų ir germanų suprato apsiungimo į vieną valstybę būtinumą. Mindaugo asmenybė, kaip tik ir esanti jungiama su Lietuvos istorija. Jis laikytinas Lietuvos pirmosios epochos reiškėju, išėjęs pirmą kartą 1219 m. į Lietuvos istoriją. Krikščionybė negalėjo ateiti iš vokiečių ordino, kuris turėjęs kitus tikslus. Jo krikštas buvęs priverstinis. Religinė plotmė Mindaugas siekė savistovumo ir net buvo įkūręs Lietuvos bažnytinę provinciją. Tačiau išryškėję ordino kėsiai į Lietuvos žemes krikščionybė darė nepatrauklia. Karuose prie Saulės ir Durbės, Mindaugas sumušęs Livonijos ir Prūsijos ordino jėgas, sustabdė vokiečių žygius į Lietuvą. Mindaugas buvo nužudytas dviejų sąmokslininkų kunigaikščių.

Prelegentas savo išsamioj paskaitoj nušvietęs Mindaugo

POSĖDŽIAVO L.V.

LIAUDININKŲ VADOVYBĖ

Š. m. gruodžio m. 14-15 dienomis Clevelande savo pirmojo posėdžio buvo susirinkę naujai išrinktas Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungos Centro Komitetas.

Posėdyje buvo apsvastyta visa eilė Lietuvos išlaisvinimo kovos pagyvavimo ir sąjungos organizacinių reikalų.

Naujai išrinktas Centro Komitetas pasiskirstė pareigomis: Pirmininkas -- Jonas Daugėla, Gen. Sekretorius -- Dr. Kazys Karvelis, Vicepirmininkas -- Juozas Audėnas ir Antanas Kučys, Išdininkas -- Jonas Bertašius ir nariai -- Henrikas Blazas, Zigmąs Dailidka, Dr. Juozas Pajaujis ir Liudas Šmulkštys.

Sąjungos atstovais į VLIK'ą išrinkti: Juozas Audėnas, Jonas Daugėla ir Pranas Zundė.

Posėdžio proga sekmadienį Lietuvių Salėje Sąjungos vicepirm. ir atstovas VLIK'e Juozas Audėnas padarė pranešimą politiniams klausimais lietuvių visuomenei.

AUKOS DIRVAI

S. Kaunelienė, Detroit	2.00
P.J. Kersis, Peninsula	5.00
H. Andruška, Woodhaven	3.00
Vl. Janušauskas, Montreal	1.00
F. Globich, Harrison	4.00
Z. Kalinauskas, Elizabeth	1.00
Dr. K. Liutkus, Toronto	1.00
A. Melinis, Cleveland	2.00
F. Saukevičius, Cleveland	4.00
T. Jurcys, Chicago	4.00
St. Jurgaitis, Cleveland	2.00
E. Noakas, Ozone Park	4.00
Korp! Neo-Lithuania, C. V.	10.00
J.K., Chicago	10.00
K. Kvederas, Hamilton	2.00
K. Ramonas, Chicago	4.00

pymo - skolinimo draugijas, ruošiantis įsteigti dar 3 ar 4. Svarstomos tų draugijų Sąjungos steigimo klausimas. Viena jauniausių tų draugijų Bostone 18 mėn. laikotarpyje jauturėjo 50,000 dol. apyvartos.

Geriausia dovana švenčių proga

VOS TIK IŠLEISTA

Clevelando Vyrų Okteto šokių muzikos plokštelė

Plokštelėje 12 populiarių dainų - šokių su Herbert KUSBER orkestru.

Kaina: High Fidelity — \$5.00, Stereo — \$6.00

Jei negaunate savo miesto lietuviškose krautuvėse, rašykite:

J. Karvelis
2715 W. 71st. Street
CHICAGO 29, ILL.

Clevelande plokštelė gaunama:

Spaudos Kioske, Baltic Prekybos Namuose ir
Clevelando Vyrų Oktete
(c/o R. K. Babickas, 10908 Magnolia Dr.,
Cleveland 6, Ohio)

ORIGINALIAS

LAISVĖS KOVŲ DAINAS, išleistas Lietuvos Nepriklausomybės Fondo, dabar galite įsigyti per Dirvą už 5 dolerius

Likutis to leidinio, kuris iki šiol buvo įteikiamas aukojusiems LNF po 10 dol., galima įsigyti užsisiųsių per Dirvą ir atsiuntus 5 dolerius.

Ši išimtinė teisė išplatinti leidinio likutį įgyta Dirvos leidėjams susitarus su Lietuvos Nepriklausomybės Fondo Valdyba.

Likęs tos knygos kiekis yra nedidelis, tad paskubėkite ją įsigyti sau ar padovanoti draugams.

Užpildykite žemiau dedamą atkarpą ir, prisiuntę 5 dol., tuojau gausite LAISVĖS KOVŲ DAINAS

Prašau išsiųsti LAISVĖS KOVŲ DAINAS:

Pavardė ir vardas.....

Adresas.....

Priedų: Čekis \$.....

Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Chicagos skyriaus naujoji valdyba 1964 metams. Pirmoj eilėj iš kairės: A. Gintneris, Ign. Andrašūnas. Antroj eilėj: Alg. Pužauskas, Vyt. Zalatorius ir Pr. Šulais. V. Reivyčio nuotrauka

Artėjančių švenčių proga kepame šližikus, RAGUOLI (BAUMKUCHENĄ) ir įvairius tortus. Užsisakykite iš anksto, kad turėtumėte kuo pavaišinti per šventes.

MARQUETE BAKERY
2616 W. 69th St. Tel. WA. 5-3471
Chicago, Illinois — 60629

VISAIS

APDRAUDOS
REIKALAI,

kaip automašinų, gyvybės, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, buvę

**PAULINA
MOZURAITIS-BENNETT**

klijentai kreipiasi į

p. CHODERĄ

Tel. HI 2 - 4840